20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէհմուլէ 20 ղրուշտան

ՓՕԼԻՏԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԽԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Ալթընճը, չինի վէ ... սահիֆէ սաթըր ղրշ. 5
Տէրտիւնճիւ սահիֆէ սաթըր 10ը. հս. » 3
Մէվատտը նաշիրէյէ տախիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ ալըր օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր ·

Ետարէխանէսի, Սթամպօլտա Զաբթիյէ Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր : Գեաֆֆէի միւվատտ հագգընտա կազէթէնին սահիպ վէ միւտիրի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՃԻՎԷԼԷԳԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա ·

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Կիրիտ վալիսի Նիգօլաքի Սարթինսքի բաշա հազրէթլէրի՝ Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն Կիրիտտէն հարէքէթ իթմիշ օլմաղլա, պու կիւն եարըն չէհրիմիզէ միւվասէլէթ իտէճէք տիր ·

Կիրիտ վալի վէքեալէթինէ թային պույրուլան Եանեա վալիսի Րիզա բաշա հազրէթլէրինին Եանեատան Բըրէվէզայա կիտէրէք, օրատան վափօրա րաքիպէն եօլա չըգտըղը, վէ տիւն ագշամ իւսկիւ Հանեայա միւվասէլէթ իթտիկի խապէր ալընմըշ տըր ·

Եվվէլքի կէճէ սաաթ 7½ րաատէլէրինտէ Կիրիտէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթտիքլէրի եազըլան Կիրիտ վալի վէքեալէթի մուավինի Ղալիպ պէյ հազրէթլէրիյէ, ասքէրի գումանտանը աղասընտան Ֆէրիգ Ճէվատ բաշա հազրէթլէրինին օ կէճէ Պօղէւ վափօրը հիւմայունըյլա ազիմէթ իթմէյիպ, Ֆէվզի-Իւ վափօրը հիւմայունը իլէ ազիմէթ էյլէտիքլէրի, վէ Պօղէւ վափօրը հիւմայունընըն տախի համուլէ պլարագ պէրապէր հարէքէթ իթտիկի խապէր ալընմըշ տըր ·

Ինկիլթէրա մէճլիսի մէպուսանընըն կէչէն ճումաա կիւնքի իճթիմաընտա, խարիճիյէ միւսթէշարը Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսօն՝ ճուլուսի Մըրտլէյէնին միւտաֆաասը իչիւն խըլիխտամ օլունան Ինկիլիզ ասքէրի մաաշլարընըն նէրէտէն թէէտիյէ օլընաճաղընա տաիր ագաշան Մ. Գամպէլին սիւալինէ իլմաի ճէվապ իտէրէք, մէսէլէի մէզգիւրէնին էյան թէտգիգ օլընմագտա օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր ·

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի Թուրուգ վէ մէապիր գալէմի միւմէյյիզի Սալիմ պէյ վէ Նաֆիա մէճլիսի քէթէպէսինտէն Մաղեար պէյ՝ Եվվէլքի կիւն մէմուրիյէթի մախսուսէ իլէ Լիւլէ Պուրկազա կիթմիշլէր տիր ·

—Իզմիտ-Էնգարէ շըմէնտիֆէր խաթթընըն կէչէճէյի մահալլէրտէ սթասիօն իթթիխազ օլընաճագ կէյ վէ Սապանճա, Լէֆքէ վէ Պիլէճիք կիպի եէրլէրտէ թէլէկրաֆ Ֆրանսըզճա մուխապէրէյէ միւգթէտիր թէլէկրաֆ մէմուրլարը պուլընտուրըլմասը գումպանեա իլէ Թէլէկրաֆ վէ Փօսթա նէզարէթի արասընտա ճէրեան իտէն միւզաքէրաթ նէթիճէսինտէ գարարլաշտըրըլմըշ, վէ իճապ իտէն մէմուրլար տահի իթթիխազ գըլընմըշ տըր ·

Մէմուրինը մուամիլէյհիմէ վէրիլէճէք 800էր ղրուշ մաաշ՝ Ֆրանսըզճա թէլէկրաֆ հասըլաթը՝ մէսարիֆտէն ֆազլա օլտուղը հալտէ պու հասըլաթտան, վէ աքսի թագտիրտէ գումպանեա թարաֆընտան իթա օլընաճագ տըր ·

—Իթալիա գրալիչասը՝ չէհրիմիզ Իթալիա ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Գարգանօնըն զէվճէսինէ՝ ալթընտա քէնտի իմզասընը մուհավի պիր գըրթա ֆօթօկրաֆ ըէսմինի իհտա էյլէմիշ տիր ·

—Սէրլավաթիպ հազրէթը Շէհրի յարի Մավրօեէնի բաշա հազրէթլէրինին մախսուսէ Տիմիթրաքի պէյ՝ Ազոտէնիգին մէջհուր ֆամիլեալարընտան պիրի օլան վէ Ծարգտա պիր չօգ մէմուրիյէթլէր իֆա իթմիշ պուլընան Մավրօեէնի ֆամիլեասը հագգընտա էվրագ ... կէչէն կիւն Բարօս, Միգօնօ վէ Թինօ ատալարընա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր ·

Եվրագը մէզգիւրէ՝ Մավրօեէնի ֆամիլեասընըն թարիխինի հավի Մ. Էմիլ Տէլօնայ նամ Ֆըրանսըզա ... թէալիֆ օլընաճագ տըր ·

—Ասըր ճիհէթլէրինտէ գուհուր իտէն եուսուրեաք խասթալըղընա մէպնի Մըսըր սըհհիյէ մէճլիսի տախի օլ թարաֆլարտան կէլէճէքլէրին 10 կիւն գարանթինա թաճթընա ալընմալարընա գարար վէրմիշ տիր ·

———

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մուհասէպէի ումումիյէ Մալիյէ մուավինլիկի՝ մուհասէպէի մէզգիւրէ հիսապաթը ումումիյէ չիւպէսի միւտիրի Սապրի էֆ. հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլմըշ տըր ·

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 31 յուլիս

Իրան Շահը պու կիւն Բարիզէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր ·

Բէթէրպուրկ 31 յուլիս

Կրանտուգ Գօնսթանթէն էյլէշ մէյտէ տիր ·

Կրանտուգ Բիէլին ագտը իգտիվաճը օգոստ. 7տէ իճրա օլընմասը մուգարրէր տիր ·

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մէքթէպը ըէհպանին Խնամակալութիւնը տիւն ագտը իճթիմայէ տավէթ օլունմըշ իսէ տէ, Եուսուֆեան Տիգրան էֆ. տէն մաատա ազատէն քիմսէ կէլմէտիկի կիպի, Բաթրիգ Աման. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի տախի էնէմէմիշ օլտուղընտան, գումիսիօնը մէզգիւր ագտը իճթիմա իտէմէմիշ տիր ·

——

Խասքէօյ քիլիսէսի բարաղլարընտան Տ. Արիստակէս քահանայ՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու միւպթէլա օլտուղը խասթալըգտան ըէհպայապ օլամայարագ 47 եաշընտա օլտուղը հալտէ տիւն կիւնտիւզին վէֆաթ իթմիշ օլմաղլա, Օթուզ վէ ճէնազէ ալայը պու կիւն իճրա օլընաճագ տըր ·

——

Վէնէտիկ Միխիթարեան Միաբանութիւնընըն Պէյօղլունտա Սազըղաղաճը ճատտէսինտէ քաին մէքթէպինին թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմի՝ յուլիսըն 23ինճի կէլէճէք բազար կիւնիւ սաաթ 7 պուչուգտա իճրա օլընաճաղը՝ միւտիրիյէթը մէքթէպ թարաֆընտան իլան օլընըր ·

——

Իւսկիւտարտա քաին հայգանեան մէքթէպինին թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմի՝ յուլիսըն 23ինճի կէլէճէք բազար կիւնիւ սաաթ 6 պուչուգտա իճրա օլընաճաղը՝ միւտիրիյէթի թարաֆընտան իլան օլընըր ·

ԻԶՄԻՏ

Թարաֆըմըզա կէօնտէրիլմիշ օլան աթիտէքի եվրագըն մաէլթէէսուֆ տէրճինէ միւսարաաթ օլընըր ·

Խմբագրապետ էֆէնտի,

Պատիւ ունիմ Հոգեւոր Ծնողիս արտօնութեամբ յղել Ձեզ պատճէնն այն հրաժարագրոյն զոր Նորին Սրբազնութիւն յղած է ամսոյս 14ին առ Վսեմ. Ատենապետ էֆէնտի Գաւ. Երեսփ. Ընդհ. Պատկ. Ժողովոյ. հաճեցէք, Տէր, Ձեր պատուական թերթին մէկ անկիւնն զետեղել զայն ի հրատարակութիւնն.

Գրէթէ Ա. Սուրկէոտ Ալթունեան

13 յուլիս 89

ի Միջագիւղ Նկյվէի

ՊԱՏՃԷՆ

Վսեմապատիւ Մ. Գասպար էֆ. Տ. Թ. Գասպարեան, Ատենապետ Ազգ. Գաւ. Ընդհ. Պատկ. Ժողովոյ

յԻզմիտ.

Արժ. Հայր և Մեծ. Տեարք,
Անդամք Երեսփ. Ժողովոյ.

Անձնական տկարութիւնս և դրամական անձկութիւնս՝ այլ եւս անկարող ըրած լինելով զիս՝ ժողով, ժողովուրդ և վիճակս կառավարել, այս երրորդ անգամ կուգամ պատկ. Ժողովդ աղաչել որ թողուս հրաժարեալ համարի զիս Նիկոմիդիոյ առաջնորդութենէն և հաճի դրկել զիս վանք մը, ուր՝ ան պաշտօն՝ 1873 թուականէն ի վեր նոյն պաշտօնի ծանրութեան ներքեւ պարտասեալ անձս հանգչի, և իւր կենաց մնացորդ օրերը միայն աղօթելով անցունէ վասն առաջինի, երկար և բարեբաստիկ կենաց սիրեցեալ Ազգիս և Նիկոմիդիոյ վիճակաց.

Յուսով եմ որ պատկ. Ժողովդ ներողամիտ ու վեհանձն սրտիւ կը հաճի անտեսել այն ամէն չարիքներն՝ զոր իմ ծանուցեալ ապիկարութիւնս պատճառեց վիճակիս ժողովրդեան, և չմոռուր որ ստիպուիմ երկրորդել այս հրաժարագիրս, որոյ ընդունելութիւնն ինձ հանգիստ է և Նիկոմիդիոյ վիճակաց միակ մխիթարութիւն.

Մնամ պատկ. Ժողովոյդ խոնարհ աղօթարար

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ԵՊ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

1889 յուլիս 14 օր ուրբաթ
ի Միջագիւղ Նկյվէյու

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻՆԻՆ

ԹԷՎԶԻԻ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹ ՐԷՍՄԻ

Իւսկիւտարտա վագը Պէրպէրեան մէքթէպը ֆէյզմէքթէպինին 13ինճի տէվրը սէնէվիսի թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմի տիւնքի չարշէնպիհ կիւնիւ մէքթէպը մէզգիւր պաղչէսինտէ ճէսիմ պիր չատըր ալթընտա գայէթ մուհթէշէմ վէ չաշաալը պիր սուրէթտէ իճրա օլընըպ, կէրէք Իւսկիւտարտան վէ կէրէք բայթախթըն միւխթէլիֆ սէմթլէրինտէն էրքէք վէ գատըն պիր իքի պին էհալի հազըր պուլունմըշ օլտուղը կիպի, զէվաթը միւթէպէրէտէն վէ Ազգ. Երեսփոխանյարան տախի Ասլանեան սաատէթլու Ստեփան բաշա, Ղազարոսեան Քրիստոստուր, Սեթամպօլլուեան Բարսեղ, Մէզպուրեան Մկրտիչ, Մելիքեան Մկրտիչ, Ոսկան Յակոբ, Սուրէնեան Աւետիս, Տօքթ. Յակոբեան վէ Մաթթէոսեան Յակոբ էֆ.լէր, վէ Գ. Գրիգոր Նիկողոսեան վէ Մօսգուա Ճեմարանընըն էվլիւէի Ծարգիյէ մուալլիմի օլուպ էյլան միւսաֆիրէթէն Տէրսաատէթէ պուլընան Գ. Գրիգոր Խալաթեանց վէ Տիկին Գայեանէ Մատաքեանց վէ զէվաթը սաիրէ տախի հազըր պուլունմըշլար տըր ·

Զիրէթ մէվգի՝ սէնինը սաազգայա ֆարգ պիր սուրէթտէ տօնանմըշ օլուպ, մէվգիի մէզգիւրըն թաանըրտա ալթըն եալտըզը Թուղրայի Ղարաի հիւմայուն վէ պունըն միւգէյյէն չէրչիվէսի տախիլինտէ հէր իքի թարաֆընտա ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ իպարէսի, վէ մէզգիւր չէրչիվէ խարիճինտէ իւսէ հէր իքի թարաֆտա ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ վէ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆ քէլիմէլէրի թամ օլտուղը, վէ մէվգիի մէզգիւրըն սէտտինտէն մէքթէպ գարուսընա գատար Օսմանլը պայրագլարը վէ տէֆնէ տալլարըյլա տօնատըլմըշ վէ սէտտին կէրիսինտէքի տուվար տախի նէֆիս խալըլարլա թէզեին իտիլմիշ, մէզգիւր խալըլարըն իւզէրինէ թալէպէի մէքթէպին էլսինէի միւխթէլիֆէտէ չըզգըլար էնվաի հիւսնիւ խաթթլա էլվհալարը թաալիգ օլունմըշ իտի ·

Զիրէթ սաաթ 6 պուչուգտա քիւչաա օլընըպ, իպտիտա զիրէթէ Մուրատեան Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան Արքեպիսկոպոս իճրայի ըիյասէթ իթմիշ, վէ ըէհպանիտէն Ալէաթճեան Տ. Գրիգորիս Սրբազան իլէ Փափազեան Տ. Յակոբ Աչտ վէ Յակոբեան Տ. Վահան վարդապետլէր, վէ Գուզգունճուգ քիլիսէսի բաբազլարընտան Սէթեան Տ. Կարապետ աւագ քահանայ զիրէթը մէզգիւրէտէ հազըր պուլունմըշլար տըր ·

Եվվէլա աթֆալը սաղիրէտէն Խանճեան Արտաւազդ՝ Բատիշահը միւբէրէքէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի չէրէֆինէ թանզիմ օլունմըշ Թիւրքճէ պիր գասիտէ գըրաաթ իտուպ, պատէհու էրնէ Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի չէրէֆինէ օլան նաղմէ թէրէննիւմ օլունմըշ, վէ խիթամընտա միւտիրը մէքթէպ Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆ. զիրէթէ քիւչաա նութգընը իյրատ իթմիշ տիր ·

Կէրէք պու նութգ վէ կէրէք իքմալը թահսիլ իտէն չակիրտանա խիթապէն էֆէնտիի մուամիլէյհին իյրատ իթտիկի էլվէտա մէզգիւր՝ էտէպիյէթ ճիհէթինէ էհէմմիյէթ ու նէֆասէթի հայիզ օլուպ, միւթայէսը գարիւնթըմըզա մուճիպը մէմնունիյէթ օլաճաղընտան չիմտի օլմատըղը ճիհէթլէ, մէզգիւր իքի մէգալէյի տախի իլէրուտէ կազէթամըզտա նէշր իտէճէկիմիզի պէյան իլէրիզ ·

Բու չատ նութգըն գրաաթը աքիպինտէ, թէվզիի միւքեաֆաթ մախսուս օլան նաղմէ թէգաննի օլունըպ, պունտա Մէզպուրեան չօճուգ. «Ծաղոյ» բէբ կիւզէլ իճրաի թէրէննիւմ իթմիշ օլտուղընտան, էլ չըրպալարլա ալգըշլանմըշ տըր ·

Իքմալը թահսիլ իտէն թալէպէտէն Պ. Բարթող Բարթամեան՝ քէնտի «Հանուք և Ցաւ» սէրլէվհալը խուրուշ մէգալէսինի իրատ իթմիշ, վէ պատէհու թէվզիի միւքեաֆաթ իճրա օլընըպ, Պէրպէրեան մէքթէպինին միւխթէլիֆ սընըֆլարընտան միւքեաֆաթա նայիլ օլան չակիրտանըն էսամիսի պէր վէճհը աթի պուլունմըշ տըր ·

Պիրինճի միւքեաֆաթ

[illegible]

Յովսէփ Եբսէրեան
Վահէ Եսայեան
Կարապետ Ֆրէնկեան

[illegible]

Արմենակ Շալճեան
Երուանդ Խանչէրեան
Գօղոս Շաքարեան
Վահան Թէքէեան
Հրանտ Ոսկանեան
Ա. Ալլահվէրտեան

[illegible]

Փիլիմոն Իպլիքճեան

[illegible]

Առաքել Փաշաեան
Տիրան Մէյմարեան
Կարապետ Գասմաճեան

Իքինճի միւքեաֆաթ

Կարապետ Մելիտոսեան
Միսակ Աւետեան
Արշակ Սեթամպօլլուեան
Յովհաննէս Փափազեան
Գէորգ Հանըմեան
Օննիկ Տէմիրճիպաշեան
Գալուստ Գալուստեան
Յակոբ Օհանեան
Յարութիւն և Ստեփան Այվըզեան
Պետրոս Գալֆաեան

[illegible]

Գալուստ Փափազեան
Միհրան Եազըճեան
Խաչիկ Հէքիմեան
Երուանդ »
Պետրոս Կարապետեան
Միքէ Արապեան
Լեւոն Քաշեան
Յակոբ Յակոբեան
Յակոբ Փափազեան

Միւքեաֆաթը մախսուսէ

[illegible]

Տիրան Զրագեան
Յովհաննէս Փափազեան
Փիլիմոն Իպլիքճեան
Լեւոն Եբսէրեան
Երուանդ Խանչէրեան

[illegible]

Միհրան Եազըճեան
Գալուստ Փափազեան
Պետրոս Կարապետեան
Արշակ Սեթամպօլլուեան
Կարապետ Գասմաճեան

[illegible]

Երուանդ Ղօնչէկիւլեան

[illegible]

Մանուկ Մ. Մէզպուրեան

Միւքեաֆաթըն էնար թէվզիինտէ վագթ վագթ միւխթէլիֆ նաղմէլէր թէղաննի իտիլէրէք, բիանօ հօճասը մէշհուր Խորասանճեան Ա. ... էֆ. տախի բիանօ իւզէրինտէ ... իճրա իթմիշ, պատէհու Թիւրքճէ, Արապճա, Րումճա, Ֆարիսիճէ, Ինկիլիզճէ վէ Ֆրանսըզճա նութգլար վէ մուհավէրէլէր սէօյլէնմիշ տիր ·

Պունլարըն խիթամընտա միւտիրը մէքթէպ՝ իքմալը թահսիլ իտէն իւչ նէֆէր չակիրտանա շահատէթնամէլէրինի վէ պէրկիւզար օլարագ եալտըզը քիթապլար իթա վէ իհտա էյլէտիկի կիպի, ըէիսը ճէմիյէթ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան տախի թալէպէի մուամիլէյհիմին պաշըլըքտա ալթուն եալտըզը կէրտանլըքլար վագ էյլէմիշ տիր ·

Իքմալը թահսիլ իտէն չակիրտան պէրվէճհի աթի տիր.

Պ. Գ. Գառնիկ Սինանեան,
Յակոբ Քեահեաեան,
Բարթող Բարթամեան.

Իշպու ըէսմը թէվզիին խիթամընտա Պէրպէրեան էֆ. չակիրտանը մուամիլէյհիմա խիթապէն էլվէտա նութգընը պիր լիսանը պէլաղէթլէ իրատ իթմիշ վէ տէֆաէթլէ ալգըշլանմըշ տըր ·

Պաշէհու մէքթէպը մէզգիւր Րումճա մուալլիմի Տիմիթրիոս Զոլաքիտէս էֆ. գայէթ կիւզէլ պիր Երմէնիճէ լիսան իլէ իրատ նութգ իթուպ, մէքթէպին էհէմմիյէթը ֆէվգէլատէսինի իզահ իթմիշ, վէ իպավէի մէզգուր իտէրէք Պէրպէրեան մէքթէպինտէ չիմտիյէ գատար 70 նէֆէր ֆազլը չօճուգլարըն տախի մէճճանէն թահսիլը իլմ իթտիքլէրինի պէյան էյլէմիշ տիր ·

Զօլաքիտէս էֆ.նին նութգը տախի չէտիտէն ալգըշլանմըշ տըր ·

Քէզալիք Գ. Գրիգոր Խալաթեանց իլէ Գ. Գրիգոր Նիկողոսեան տախի պիրէր նութգ պէլիղ իրատ իթմիշլէր վէ Պէրպէրեան մէքթէպինին մէարիֆճէ ֆէվայիտ վէ խըտէմաթը հասէնէսինի պիհագգըն մէտհ ու սէնա էյլէմիշլէր տիր ·

Պատէհու Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան տախի քէմալը պէլաղէթ վէ ֆէսահաթլա պիր մէզալ իրատըյլա զիրինէթէ խիթամ վէրմիշ, վէ մուէսսիսը մէքթէպ իլէ չակիրտանըն հագգընտա տուալար իտէրէք, հուզզարըն ալգըշլարը արասընտա զիրինէթին խիթամը իլան օլունմըշ տըր ·

Զիրէթ խիթամ վէրիլմէզտէն էվվէլ Ֆէննը մուսիգի մուալլիմի վէ բիանօ հօճասը Սուրէնեան Ստեփան էֆ.նին թէէլիֆ էյլէտիկի «Հայր Մեր» նաղմէսի պիզզաթ էֆէնտիի մուամիլէյհ թարաֆընտան բիանօ իւզէրինտէ թէրէննիւմ օլունմըշ, վէ հուզզար՝ պու նաղմէյի դըլյամէն իսթիմա էյլէմիշ տիր ·

Զիրէթ սաաթ 10½ րաատէլէրինտէ խիթամ պուլմըշ օլուպ, հուզզար՝ մէքթէպին հիւսնիւ ինթիզամ վէ թէրագգիյաթընտան տօլայը միւտիրը մէքթէպ իլէ զէվճէսի Տիկին Ռ. Պէրպէրեանա պէյանը թէչէքքիւր իտէրէք մէմնունէն միւֆարէգաթ իթմիշլէր տիր ·

Զիրէթին խիթամընտա չակիրտան՝ էհալի հուզուրընտա վէ ժիմնասթիգ հօճասը Մ. Մուարօնըն գումանտասըյլա ժիմնասթիգ մանովրալարը իճրա իտէրէք, պունտա տախի իպրազը հիւնէր վէ մէհարէթ իթմիշ վէ հուզզարըն հիւսնիւ թագտիրինէ մազհար օլմուշլար տըր ·

Մըսըր Առաջնորդը Իզմիրլեան Տ. Մատթէոս Սրբազան՝ զիրինէթը մէզգիւրէտէ մէվճուտ պուլունմագ իսթէմիշ իսէ տէ, միւհիմ պիր մաատէտէն տօլայը Բաթրիգխանէյէ էնմիշ օլտուղընտան, կէճիքիփ, զիրինէթին խիթամընտան պիր ազ էվվէլ վիւրուտ իթմիշ տիր ·

Քէզալիք Բաթրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ տախի՝ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին Բաթրիգխանէյէ էնէմէմէսի հասէպիյլէ Բաթրիգխանէտէ գալմաղա մէճպուր օլտուղընտան, տիւն Պէրպէրեան մէքթէպինէ կէճ վագթ վիւրուտ իթմիշ տիր ·

Տէրճի զըմնընտա մաթպաամըզա իրսալ օլընան պիր մէքթուպ տըր.

Հէր ինթիսապ պիրէր խիթտաար աթաշը խըլգաթընըն չատէր թապիլի տիր քի, հէր ֆէրտ գապիլիյէթը միւթէնասիպ օլան բարլագ բարլագ իւմիտլէրին վէ ուլուվվը ուլուվվը էմէլլէրին խըրտմէթքեարը տըր. Գինաէնալէյհ օ իւմիտտարը իտատ իտէն վէ գատըր տէննէլէն սաիգը ամէլ պու անիզին մատտի վէ մանէվի նէ գատար իգթիյաճամըզ վար իսէ, ճիւմլէսինի տէսմը պի իզթիրարընա վէրտիկի զահմէթ գալէմը թէշաիւրը իթմիւրմէկէ մէճպուր իթմիշ, վէ մէարիֆը ումումիյէյէ միւթէալլիգ մէվաատտա խըզմէթ էյլէմէք իչիւն, հըրսըյաթը թամամիյէթինէ մազհար էյլէմիշ տիր. Շու թագտիրտէ Իւսկիւտարտա քաին Պէրպէրեան մէքթէպինին իճրա իտիլէճէք թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմը պէհնիննտէ հազըր պուլընմաղ վէ խուսուսիյէ մէքթէպը մէզգիւր միւտիրը տիրայէթմէնտիրի ճանիպը ալիսինտէն տավէթ օլունմագ՝ ֆիքրիմճէ պիր խաղինէի սէրվէթ քէչֆինտէն, վէ պիր սահիպը սէխա ճաիզէսինտէն գազանտըրգամը էվլա տըր. Զիրա ֆազիլէթ սէրայը իրֆանընտա բէրվէրիշեապը քէմալաթ օլանլարա կէօրէ, Նիւվազիշը ուզմա՝ ալէմը մուգատտէսին հէր տուրլիւ մէֆախիրինտէն ալէպ պիր տէվլէթը գըյմաթ օլտուղընտան նաշի, ճիհանը ինսանիյէթին լէմէաթ նիսարը էտէպ վէ հիքմէթի օլան Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆ. կիպի պիր զաթը ճէլիլ իւլ գատրըն չու իւմիտ ֆազլը մէարիֆբէրվէրանէսի նէզտիմտէ պիր սաատէթ ուզմայը պուլունտան սարֆը նազար պույրուլսուն ·

Սալիֆիւլ զիքր մէքթէպին էտէպիյաթը Օսմանիյէ իմթիհանլարընտա նան ու նիմէթիյէ բէրվէրտէ օղըլլարը վաթան էվլատընըն քի պիր բէտէրին սալլընտէն վիւճուտէ կէլմիշ թէվճանը միւլայիմ հիւքմինտէ տիր, իպրազ իթտիքլէրի մէհարէթ էտէպիյէ՝ էրպապը էտէպ վէ ... թագտիրին հագգըյլա մէզաքը սիթայիշինէ չայէսթէ կէօրիւլմիշ, վէ ուլուվվը տէրէճաթը իմտանը վաթանտան հիսսէի մէնֆաաթ կէօզէթմէք թայիփի պուլընմըշ օլմաղլա, հէյէթը թէտրիսիյէ մէքթէպ թէհաշշիւտ իտէճէք պիր ճէճիզէյի միւհթէրէմ հուզուրընտա ... Պունտան սօնրա ... իւմիտ ... ուզմայը ... ·

Մամաֆիհ հէմ օ ֆէրիզէյի վէ հէմ տէ միւչարըպիլէյհին Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆ. տէն գուսուրըմըն ... իւմիտ իտէրէք, խիթամ ... Նըղը թէվդիլ էյլէրիմ.

Սաատէթ էվրագ
օտասը խուլաֆասընտան
ԷՄԻՆ

19 Թէմմուզ 305

———

Ս. ՍԱՆԴՈՒԽՏԵԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁ
Ի ՐՈՒՄԷԼԻ ՀԻՍԱՐ

Յառաջիկայ կիւրակէ 23 յուլիսի Ր. Հիսարի Ս. Սանդուխտ եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնն լինելով Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան Մուրատեանց հանդերձեալ է հանդիսաւոր Պատարագ մատուցանել ի հոգեւոր մխիթարութիւն ժողովրդեան. զկնի Ս. Պատարագին սովորական պարզ հանդէսն տեղի պիտի ունենայ Վսեմ. Իշխան Հալիմ փաշայի ծովահայեաց պարտիզին մէջ.

Ուստի յուսամք որ յոյս հասարակութենէն թէ կը բարեհաճին իւրեանց ներկայութեամբ քաջալերել գիւղիս ազգային վարժարանը.

Թ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Պետրոս Ջէլեան Նիկողոս Գուրուճեան

89 յուլիս 19
Ր. Հիսար 2—1

———

(Տիկէր պազը հավատիսաթ իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա.)

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

ԻԹԱԼԻԱ ՎԷ ԱՒՍԹՐԻԱ

ԻԹԱԼԻԱ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ

Իթալիա բէիւք վիւքէլասը Մ. Գըրիսբի՝ Իթալիա վէ Աւսթրիա իթթիֆագընըն խամիը իչիւն պու տէֆա զայիֆ մուհիմ պիր թէշէպպիւսաէ պուլընմըշ տըր։— Պու թէշէպպիւսի Իթալիա Իռրէտէնթա ճէմիյէթլէրինին լաղվը տըր։

Իթալիանըն Թրիէսթէ գօնսօլօսը Մ. Տուրանթօնըն հարէքեաթը հագգընտա Իթալիա միլլէթ մէճլիսինտէ Իռրէտէնթիսթ մէպուսլարտան Մ. Իմպրիանինին իրատ իթտիկի սիւվալլէր իլէ պու մասաէ հագգընտա ճէրէյան իտէն միւպահասաթ, վէ Մ. Գրիսբինին բօլիթիգասընա մուխալիֆ օլան ֆըրգալարըն հէման ճիւմլէսինին Իթալիանըն Աւսթրիա իլէ ագտ իթմիշ օլտըղը իթթիֆագը րէտտ իտէրէք, Իթալիանըն բօլիթիգասընըն Թրիէսթէ չէհրի իլէ Թրէնթէն էյալէթինին Աւսթրիատան կէրիյէ ալընմասը էսասընա միւսթէնէտ օլմասը լիւզումընը պէյան էյլէտիքլէրի մալիւմ տըր։

Իռրէտէնթիսթ ճէմիյէթլէրին վիճուտը՝ Իթալիանըն՝ Ֆրանսա իլէ օլան միւնասէպաթընը ֆէվգէլատէ կէրկին պիր հալէ կէթիրմիշ օլտըղը պիր զէմանտա՝ Աւսթրիա իթթիֆագընը թէհլիքէյէ իլգա էյլէմէքտէ իտի։ Մ. Գրիսբի՝ մէվգըի իգթիտարա կէլտիկի զէման՝ Իռրէտէնթիսթլէրի՝ Թրիէսթէ իլէ Թրէնթէն էյալէթլէրինի պրագըպ, անըն ճէրինէ Նիս չէհրի իլէ Սավօա գըթասընըն Ֆրանսատան ալընմասընը թալէպ իթմէլէրինի թավսիյէտէ գուսուր իթմէմիշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամըշ տըր. վէ Իռրէտէնթիսթ ամալլինին Մ. Իմպրիանի թարաֆընտան Իթալիա Միլլէթ Մէճլիսինին հուզուրընտա գատար չըգարըլմասը՝ էօյլէ պիր հալ ալտը քի՝ Թրիէսթէ վէ Թըրէնթէն աճվալինտէն տօլայը գալթէն ինտիշէ իթմէքտէ օլան Վիէննա գապինէթօսը տա՝ պունտան տօլայը արթըգ չիքեայէթ իթմէքտէ, վէ Իռրէտէնթիսթլէրին Իթալիա տախիլինտէ իճրա էյլէտիքլէրի նիւմայիշլէրին՝ Թրիէսթէ իլէ Թրէնթէն տախիլինտէ ինզիպադըն մուհաֆազասընը միւշքիլաթա տիւշար իթմէքտէ օլտըղը պէյանը իլէ՝—քէնտի միւթթէֆիգի օլան—Ռօմա գապինէթօսընըն՝ պու միւշքիլաթըն մէյտանտան գալտըրըլմասը խուսուսընտա մուավէնէթ էյլէմէսինի թալէպ էյլէմէկէ հաճէթ գաղանմագտա իտի։

—Իշթէ պու պու կիւնի ահվալ արասընտա տըր քի՝ Մ. Գրիսբի Իռրէտէնթիսթ ճէմիյէթլէրինին լաղվընա թէշէպպիւս էյլէմիշ տիր։

Մ. Գրիսբինին պունտան պիր մուտտէթ էվվէլ՝ Թրիէսթէ վէ Թըրէնթէն մէսէլէսինտէն պահս իտիլտիկի սըրատա, իրատ իթտիկի պիր նութգտա պէյան էյլէմիշ օլտըղը վէճհիլէ, «Եվրօբա սուլհը՝ ահտնամէլէրէ միւսթէնէտ տիր. վէ սուլհըն պագասը արզու իտիլտիկի հալտէ հալը հազըրը [illegible] Թաստիգ էյլէմիշ օլան ահտնամէլէրէ րիայէթ էյլէմէլի տիր։»— Իռրէտէնթիսթ ճէմիյէթլէրինին լաղվը՝ պու նօգթատան թէլագգը իտիլտիկի հալտէ՝ սալիֆիւլզիքր պագասընտա պիր խըտմէթ մագամընտա կէօսթէրիլմէք իսթէնէճէկի տէրքեար տըր։

Ֆագաթ Իռրէտէնթիսթ ճէմիյէթլէրի անը զէմանտա Մ. Գրիսբինին տախիլի վէ խարիճի բօլիթիգասընըն խիլաֆինի օլան ճէմիյէթլէր տէ իտիլէր։ Մ. Գրիսբի՝ անլէրի պօզարագ ֆըրգայի մուխալիֆէնին թէշքիլաթընը պօզմըշ, վէ քէնտիսինէ գարշը օլան գուվվէթի գըրմըշ օլուր։

Մէսէլէ պու նօգթայի նազարընտան թէլագգը իտիլինճէ՝ բարլամէնթօ ուսուլընտէ բօլիթիգա ֆըրգալարընըն թէշքիլաթը մէսէլէսի չըգար։— Վէ ֆըրգայի մուխալիֆէնին մէսէլէնին պու ճիհէթինի էնզարը տիգգաթա արզ իտէրէք, Մ. Գրիսբինին մէզքիւր գարարընը չէտիտէն մուախէզէ էյլէյէճէկի շիւպհէսիզ տիր։

Մ. Գրիսբի իչիւն պու մէսէլէտէ նօգթայի նազար՝ հիւքիւմէթին էմնիյէթի խարիճիյէսի, վէ Իթալիա—Աւսթրիա իթթիֆագընըն պագասը տըր։ Միւմաիլէյհ տէրմէյան օլունաճագ մուախէզայա ճէվապէն՝ «Իռրէտէնթիսթլէրին մէյլէքի գօմշու վէ միւթթէֆիգ պիր տէվլէթի պիր ահտնամէ մուճիպինճէ քէնտի թահթը թասարրուֆընտա պուլունան պիր գըթասընը խարէճէ ուտուր էյլէմէք խուսուսընտա սէվգարը միւշքիլամ իթմէքտէ իտի։ Պու մէսէլէն նէթայիճի Աւսթրիա իլէ Իթալիա արասընտա պիր մուհարէպէ զուհուր իթմէսինէ սէպէպ օլմագ տէրէճէսինտէ բէսալը վէխամէթ իտէպիլիր իտի» տէր։ Եվրօբանըն հալը հազըրընտա Իթալիա վէ Աւսթրիա իթթիֆագընըն պօզուլմասընըն Իթալիանըն վագ ու մէվգըընճա մուճիպ օլապիլէճէկի միւշքիլաթ վէ թէհլիքէլէր տէ պու թէշէպպիւսի թասվիպ իթթիրմէք իզըրէ միւմաիլէյհին սէրտ իտէպիլէճէկի էսպապ արասընտա միւհիմ պիր մէվգը թութմագտա իտի։

Ֆըրգայի մուխալիֆէ իչիւն իսէ՝ նօգթայի նազար՝ բարլամէնթօտա վէ խարիճտէ ագալլիյէթի թէշքիլ իտէն ֆըրգանըն՝ գապինէթօնըն տախիլի վէ խարիճի բօլիթիգասընը մուախէզէ իթմէկէ մէչգուր օլուպ օլմամասը մէսէլէսի տիր. վէ պու նօգթայի նազարտան՝ Մ. Գըրիսբինին թէշէպպիւսի զայիֆ նազիք պիր չէյ օլտըղը գապիլը ինքեար տէյիլ տիր։

Օլապիլիր քի, հէր իքի թարաֆ քէնտի նօգթայի նազարընտան հագլը օլսուն։ Բօլիթիգատա պիր տիբլօմաթ իչիւն, տիբլօմաթլըգլարըն էն պէօյիւկլիւ քէնտի պուլունտըղը մէվգըի մուհաֆազա իթմէք, վէ պաշլանմըշ օլան պիր բօլիթիգայի նէթիճէ հասըլ իտէպիլէճէք տէրէճէտէ իլէրի կէօթիւրմէք տիր։ Մ. Գրիսբի մէսէլէյի պու նօգթատան թէտգիգ իտէրէք, Իռրէտէնթիսթ ճէմիյէթլէրինի տաղըլթմագա լիւզում կէօրմիշ վէ անը իճրա էյլէմիշ տիր։ Պունա տէյէճէք եօգ տըր։ Ֆագաթ մէսէլէնին տիկէր պիր ճիհէթի վար տըր քի, անը տա նազարը տիգգաթա ալմագ վէճիպէտէն տիր։ Իթալիա Իռրէտէնթա ճէմիյէթլէրինին լաղվը՝ տօղրուտան խասմը տօլայըտան Աւսթրիայա պիր ճէմիլէ տէմէք տիր։ Ֆրանսատա Ալզաս—Լօրէնին իսթիրտատընը արզու իտէն ճէմիյէթլէրին լաղվը նէ տէմէք իսէ, Իթալիատա Իռրէտէնթիսթ ճէմիյէթլէրինին լաղվը տա օ մանէտա տըր։ Իթալիայըլարըն միւհիմ պիր գըսմը, Մ. Գրիսբինին պու գարարը իւզէրինէ, մումայիլէյհին բօլիթիգասընը՝ Իթալիայը պունտա սէնէտէն պէրու մուհաֆազա էյլէմիշ օլտըղը պիր «հագգը», եախօտ պիր «բօլիթէթօ»յը ֆէտա իթմէկէ մէճպուր էյլէմիշ օլմագ զաննընտա գաղմագ էյլէյէճէք տիր։ Վէ պու նօգթայի նազարտան տուշիւնիլիր իսէ, թէշէպպիւսը մէզքիւրը Մ. Գրիսբինին նուֆուզընճա սուի թէէսիրի մուճիպ օլուպ օլմայաճաղը տա ճայի սուվալ կէօրիւլիւր։

Սէպէպի նէ՞ տիր քի, Իթալիատա Նիս վէ Սավօնա գըթալարընըն իսթիրտատը արզուսընըն քէսպը գուվվէթ իթմէսի իչիւն սարֆ օլունան մէսայի հիչ պիր նէթիճէ հասըլ իտէմէմիշլիք, պիլաքիս Թրիէսթէ վէ Թրէնթէն գըթասընըն Աւսթրիատան իսթիրտատը արզուսը պագը գալմըշ տըր։—Պու տա չայանը թէտգիգ պիր մէսէլէ տիր։

Թրիէսթէ չէհրի իլէ Թրէնթէն գըթասը նասըլ Իթալիանըն թօբրաղը իսէն Աւսթրիատա գալմըշ իսէ, Նիս չէհրի իլէ Սավօա գըթասը տա ճէնէ Իթալիանըն թօբրաղը օլտըղը հալտէ Ֆրանսայա իլհագ օլունմըշ տըր։

Ֆագաթ Ֆրանսա Նիս իլէ Սավօա գըթասընը էհալիսինին արզուսը իլէ ալմըշ տըր։ Նիս վէ Սավօնա էհալիսի՝ Ֆրանսանըն իտարէսինէ կէչէրէք տահա մէմնունիյէթլի պիր իտարէյէ մալիք օլմուշլար տըր. սէրվէթլէրի արթմըշ տըր, վէ վաթանլարը ապատան պիր հալ քէսպ իթմիշ տիր։ Պու սայէտէ էհալիի մէրգումէ ճէնի վաթանլարընա մուհապպէթ պաղլամըշլար տըր։ Պունըն իչիւն տիր քի, Նիս վէ Սավօատա՝ ճէնիտէն Իթալիայա իլհագ օլունմագ արզուսը, վէ գըթայի մէզքիւրէտէ պու արզուտա պուլունան պիր ֆըրգանըն վիճուտի իչիտիլմէմիշ տիր. վէ հիչ պիր ինթիխապտա տա՝ Նիս վէ Սավօատա՝ գըթայի մէզքիւրէնին Իթալիայա իատէսի արզուսընտա պիր նամզէտ զուհուր իթմիկի, վէ եախօտ պու բռօկրամտա պիր նամզէտին ինթիխապ օլունտըղը կէօրիւլմէմիշ տիր։

Թրիէսթէտէ վէ Թրէնթէն էյալէթինտէ իսէ պունըն զըտտը տըր. օրատա Իթալիայա մէյլի օլան գուվվէթլի պիր ֆըրգա վար տըր. Թրիէսթէ պէլէտի մէճլիսի հէման քեամիլէն Իռրէտէնթիսթլէրտէն միւրէքքէպ տիր. վէ գըթայի մէզքիւրէտէն ինթիխապ օլունան մէպուսլար տա Իռրէտէնթիսթ տիրլէր։

Մ. Գրիսբինին բօլիթիգասընը, վէ իթթիխազ իթտիկի սօն գարարըն էհէմմիյէթինի անլամագ իչիւն պու նօգթալարը տա նազարը տիգգաթա ալմագ լազըմ կէլէն տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑԷ

Ռօմատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, բէիւք վիւքէլա Մ. Գըրիսբի՝ Աւսթրիանըն Գարլսպատ գարըղճալարընտա պուլընան զէվճէսինի կէօրմէք իւզրէ օլ թարաֆա ազիմէթինտէ, Պօհէմիանըն Էկէր նամ գասապասընտա ուղրայարագ, Աւսթրիա խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքի իլէ միւլագաթ իտէճէք տիր։ Իշպու միւլագաթտա հազըր պուլընմագ իւզրէ բրէնս Պիզմարգ թարաֆընտան պիրիսինին կէօնտէրիլմէսի միւհթէմէլ տիր։

—

Աւսթրիա իմբէրաթօրըն Պէրլինէ կէլէճէյի զէման Ռուսիա իմբէրաթօրըն տախի չէհրը մէզքիւրէ վիւրուտ իտուպ 3 իմբէրաթօրըն միւլագաթ էյլէմէսի իչիւն բրէնս Պիզմարգ՝ բէք չօգ չալըշմըշ իսէ տէ, Ռուսիա իմբէրաթօրընըն մուվաֆագաթ իթմէմիշ օլտըղը՝ Պէրլինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա պէյան օլունըյօր։

—

Իթալիա գրալը՝ ճէնուա էյալէթլէրինի տէվր իթմէք թասավվուրընտան սարֆը նազարլա Մօնցաղաքի եազլըգ սէրայընա կիթմիշ տիր։

—

Ռօմատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, պու կիւնլէրտէ Բալէրմօ միւնթէխիպլէրի թարաֆընտան Բալէրմօտա բէիւք վիւքէլա Մ. Գրիսբիյէ իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլընաճաղընտան, Մ. Գրիսբի՝ զիյաֆէթը մէզքիւրէտէ աճվալը հազըրէյի բօլիթիգիյէյէ տաիր մուհիմ պիր նութգ իրատ իտէճէք տիր։

Ռօմա 26 յուլիս.—Մ. Գրիսբինին խարիճի բօլիթիգա հագգընտա պիր նութգ իրատ իթմէսի իչիւն Բալէրմօ ինթիխապճըլարը պիր զիյաֆէթ թէրթիպ իթմիշլէր տիր։ Հարպ ինթիխալի չու սօն կիւնլէրտէ բօրսալարտա վէ մէհաֆիլը թիւճճարիյէտէ պիր չօգ էնտիշէլէրի մուճիպ օլարագ, մուամէլաթ իճրասընա մանի օլմուշ տըր։ Հիւքիւմէթին քէնտի էնտիշէլէրինի լիւզումընտան զիյատէ խարիճէ իլան իթմէքտէ օլմասընտան տօլայը չիքեայէթ օլընըյօր։

—

Բարիզտէն իչար օլընտըղընա կէօրէ, Պուլանժէ թարաֆտարը օլան Գօգարտ գազէթասը՝ ժէնէրալ Պուլանժէյի մուհագէմէ իտէճէք օլան տիվանը ալինին պազը մազպաթա վէ էվրագընը նէշր իթմիշ օլտըղընտան, պաշ մուհարրիրի Մ. Մէյմէքս թաճզիր թէվգիֆէ ալընմըշ վէ մաթպաասը թէհարրիյաթ իճրա օլընմըշ տըր։ Մամաֆիհ կէչէն բազար կիւնիւ նէշր օլունան Գօգարտ վէ Էնթրանսիժան կազէթալարը՝ ժէնէրալ Պուլանժէնին մուհաքէմէսինէ տաիր ճինէ պազը էվրագ բէսմիյէ նէշր իթմիշլէր տիր։ Էվրագը մէզքիւրէ միյանընտա Մ. Պիւրէնին՝ մահքէմէյէ վագը օլան պիր իֆատէսինին սուրէթի պուլունըյօր. Մ. Պիւրէ՝ օրատա լէվազըմ միւթէահհիտլէրինին վէրտիքլէրի պախշիշլէրի պիրլիքտէ թագսիմ իթմէքլէրի իչիւն քէնտի թարաֆընտան վաղըթ պուլան պիր թէքլիֆի ժէնէրալ Պուլանժէնին գապուլ իթտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Ֆիկարօ կազէթասը՝ ժէնէրալ Պուլանժէնին Ինկիլթէրատան Ամէրիգայա ֆիրար իտէճէյի հագգընտա չայի օլան պիր րիվայէթի թէգզիպ իլէ, ժէնէրալը մուամիլէյհին՝ ինթիխապաթը Լօնտրատան իտարէ վէ գօմանտա իտէճէյինի վէ օրատան Բարիզէ ավտէթ իտէճէյինի պէյան էյլէյօր։

—

Ռօմատան իչար օլընտըղընա կէօրէ, կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Իթալիա բօլիս մէմուրլարընտան պիրի՝ Ֆրանսա հուտուտը ճիվարընտա Թէնտէ նամ մահալ գուրպինտէ չիւպհէլի պիր էճնէպիյի թէվգիֆ իթմիշ տիր։

Մէրգում էճնէպի՝ բօլիս մէմուրը թարաֆընտան իսթինթագ օլընտըգտա, Դիւպ Ալբէն նամ Ֆրանսըզ ճէմիյէթինէ մէնսուպ օլուպ Թէնտէտէ սէյահաթ էյլէտիկինի պէյան իթմիշ իսէ տէ, իւզէրինտէ Իթալիա մէվգիլէրինտէն Ֆէնին խարիթասը պուլընտըղընտան, մէրգում՝ թէվգիֆ վէ մէմուրինը ատլիյէյէ թէսլիմ իթմիշ տիր։

Մէրգում Ֆրանսըզըն՝ Վէնթիմիլ նամ մահալտէքի Ֆրանսըզ գօմիսէրի իլէ միւնասէպաթտա պուլընտըղը, վէ Ալբ տաղլարընտա պուլունան Իթալիա ասքէրինին ահվալինի անլամագ իչիւն Իթալիայա կէլտիկի՝ խապէր ալընան իսթիխպարաթ անլաշըլմըշ տըր։ Մէրգումը՝ համիլ օլտըղը խարիթալարա քէնտի էլի իլէ պազը իշարէթլէր չէքմիշ տըր։

—

Ինկիլթէրա վէլիահտը բրէնս տը Կալըն պէօյիւք քէրիմէսի օլուպ Ըսգօչիա ասըլզատէկեանընտան լօրտ Ֆայֆ իլէ ագտը իզտիվաճ էյլէյէճէք օլան բրէնսէս Լուիզէ պու միւնասէպէթլէ վէրիլմիշ օլան հէտիյէլէրին քեաֆֆէսի՝ բէսմը նիքեահըն իճրասընտան պիր կիւն էվվէլ մէվգըի թէմաշայա վազ իտիլմիշ տիր։

Մէզքիւր հէտիյէլէրին գըյմէթի՝ 5 միլեօն ֆր. եանի 190000 Ինկիլիզ լիրասը թագտիր ու թախմին օլունըպ, պունլարըն էն գըյմէթտարլարը՝ միւշարէլէյհանըն բէտէրի բրէնս տը Կալ վէ վալիտէսի բրէնսէս տը Կալ վէ զէվճի լօրտ Ֆայֆ իլէ Ռօչիլտ ֆամիլեասը թարաֆընտան վէրիլմիշ տիր։

Ինկիլթէրա միւթէպէրան գատընլարը տախի 10ար լիրա ճէմ իտէրէք զայիֆ գըյմէթտար պիր հէտիյէ թէրթիպլէ բրէնսէս Լուիզէ թագտիմ իթմիշլէր տիր։

—

Բէթէրսպուրկտան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Զարըն ամուճասը կրանտիւգ Գօնսթանթինին պաշ աղրըսը իլէ ումումի գըվըլիյի կիթտիքճէ արթմագտա իմիշ։ Միւշարէլէյհին քէրիմէսի օլան Եունանիսթան գրալիչասը Օլկա իլէ էվլատը սաիրէսի՝ խասթանըն պուլընտըղը Բավլօվսքի սէրայընտա թօբլանմըշլար տըր։

Շու աճվալը միւթէէսսիֆէյէ նազարէն, Զարըն տիկէր ամուճասը կրանտիւգ Նիգօլանըն մախտումը կրանտիւգ Բիէր Նիգօլայէվիչ իլէ Գարատաղ բրէնսինին քէրիմէսի բըրէնսէս Մէլիցանըն ագտը իզտիվաճլարը՝ Բէթէրհօֆ սէրայընտա տէպտէպէսիզ վէ խուսուսի պիր սուրէթտէ իճրա օլընաճագ տըր։

—

Սըրպիսթանտա Միլօնօֆչա գասապասընտա պիր վաբօր աճէնթէխանէսինէ հայտուտլար ուրուլ իտուպ, աճէնթէտէն 500 գըրմըզ ալթունը ալըպ սավուշտուգլարը՝ Պէլկրատտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա խապէր վէրիլիյօր։

—

Եունան գրալը՝ սիլիրէն Բարիզտէ պուլընտըղը սըրատա, Ֆրանսա բէիսը վիւքէլասը Մ. Թիրար իլէ խարիճիյէ նազըրը Մ. Սբիւլլէր Սէն-Սօվէօր Նիշանըն 1ինճի րիւթպէլէրինի իհտա էյլէմիշ տիր։

—

Պիր սթաթիսթիգ ըհսայէսինտէ օգունտըղընա կէօրէ, 1887տէ Եվրօբատա 8202 քիշի թէլէֆի նէֆս իթմիշ տիր։ Պունլարտան 6434ի էրքէք վէ 1768ի գատըն իմիշ։

Էրքէքլէրտէն 2481ի պէքեար վէ 3010ը էվլի վէ 943ի տուլ իմիշ։

Գատընլարտան 513ի պէքեար վէ 796ըը էվլի վէ 459ը տուլ իմիշ։

---

(158)

ԳԸԶԸԼ ՎԱՍԻՑԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Պիւթիւն կիւն պալըգ ավճըլըղը իճրա իտուպ խայլիճէ եօրուլմըշ իտի իսէ տէ, օ կէճէ կէօզլէրինի հիչ գաբամատը վէ տագիգալար քէնտիսինէ բէք ուզուն կէօրիւնտիւ։

Շաֆագ աթար աթմազ գալգըպ սանտալընը ալտը վէ Տօգթօր Թօմբսընըն խանէսի թարաֆընա տօղրու քիւրէք չէքմէյէ պաշլատը։

Բօլ՝ սաալըրըզըղընտան նաշի պու գատար աճէլէ տիշարը չըգըպ, եօգսա օ տիլպէր գըզըն օ գատար էրքէն օրատա պուլընաճաղընը հիչ մէմուլ իթմէյօր վէ գըզըն չիւպհէսիզ օ սաաթտա աէրին պիր ույգուտա պուլունտըղընը զանն իտիյօր իտի։

Հալ պու քի Մատմազէլ Մարթըն օրատա րըխթըմըն իւզէրինտէ տուրմըշ քէնտիյէ տօղրու պագտըղընը կէօրիւնճէ, արթըգ օրատա Բօլըն նէ՛ հըսս իթտիկինի թարիֆ իթմէկէ հաճէթ եօգ տըր։

Գալպի չիտտէթլէ չարբմագա պաշլայըպ, լաքին ղարախատէն օլարագ քիւրէքլէրի բէք օ գատար հըզլը չէքմէտի վէ սանտալըն եիւրիւյիւշի աղըրլաշտը։

Բօլ՝ բէտէրինին խաթիճար էյլէտիկի քիւչիւք խանէտէն տիշարը չըգտըղընտա, եալընըզ պիր Փիքրի, պիր թէսավվուրը, պիր խայալի վար իտի. եանի «Սէօյիւտլիւք Բէրիսինի» կէօրիւպ անըն տիգլէրինէ գաբանմագ վէ քէնտիսինի ճան ու կէօնիւլտէն սէվտիկինի սէօյլէմէք վէ քէնտիսի տէ մուգապէլէթէն քէնտիյի սէվմէսինի րէճա իթմէք իսթէյօր իտի։

Շիմտի գըզ թա եագընընտա պուլունտըղը հալտէ, Բօլըն իւզէրինէ պիր գօրգագըլըգ վէ ճէսարէթսիզլիք կէլիպ, պիր ազ էվվէլքի թէսավվուրլարընը միւճունտէ կէթիրմէք քէնտիսինէ մուհալ կէօրիւնիյօր իտի։

Բօլ՝ քէնտի քէնտինէ.—Մէրգումէ կէնճ գըզա կիտիպ քէնտիսինի սէվտիկիմի սէօյլէյէմէյէճէյիմ. . . Աճապա մուխթար վէ սէրպէսթ պիր գըզ մը տըր. . . Էվվէթ, մուխթար վէ սէրպէսթ տիր, պունը քէնտի սէօզլէրինտէն անլայապիլտիմ, լաքին հըսսիյաթըմը քէնտիսինէ արզ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէյէճէյիմ. . . Եա գալգըպ հըսսիյաթըմը րէտտ իտէր իսէ՞. . . աղըրմը աչար աչմազ պէնի սուսատըրըր իսէ նէ՞ եաբայըմ. . . —տիյէրէք, գօլլարը բէյ տէր բէյ գուվվէթտէն քէսիլիպ քիւրէք չէքէմէզ օլույօրլար իտի. էկէր սանտալ հէնուզ իլէրի կիտիյօր իտի իսէ, հըզընը ալամամըշ իտի տէ անտէն իլէրի կիտիյօր իտի. լաքին սիւրաթ ազալըպ, սանտալ՝ պիւսպիւթիւն տուրմաճագ վէ եախօտ ագընթըյա գաբըլըպ կէրի պիլէ տէօնէճէք իտի։

Մամաֆիհ Բօլ՝ Սէօյիւտլիւք Բէրիսինի ուզագտան թանըմըշ օլտուղընտան, կէօզլէրինի մէրգումէտէն հիչ այըրմայօր իտի։

Մատմազէլ Մարթ՝ գալպինին չարբընթըսընը թէսքին իթմէք իչիւն պիր էլինի կէօյսիւնին իւզէրինէ վազ իլէ, տէլիգանլընըն վիւրուտինէ պէքլէմէքտէ օլուպ, հարէքէթսիզճէ չու թապլի վէ Նազիքեանէ տուրուշընտա կիւզէլ պիր հէյքէլէ պէնզէյօր իտի։

Պիր տէ նակէհան Բօլ՝ չէտիտ պիր հէյէճանլա տիւչար օլարագ թիթրէյիպ պէնզի սար սարը քէսիլտի։

Հէնուզ կէնճ պիր ատամ՝ օ զէմանա գատար քիւչիւք պաղչէնին աղաճ տալլարը վէ եաբրագլարը արգասընտա կիզլէնմիշ օլտուղը հալտէ, սիմտի ֆարգ օլունմայաճագ տէրէճէտէ ուզագտա պուլընարագ, պիրտէն պիրէ Սէօյիւտլիւք Բէրիսինին արգասընտա օրթայա չըգտը, վէ գըզ՝ չիւպհէսիզ մէրգումը ֆարգ իտէմէմիշ օլտուղընտան, մէրգում տէլիգանլը՝ քէնտիսինին օրատա պուլունտըղընը պիլտիրմէք իւզրէ գըզըն օմուզընա տօգանտըղընտա, Մատմազէլ Մարթ պիր չիտտէթ ու տէհշէթլէ արգասընա տէօնտիւ իսէ տէ, անիտէն քէսալը սիւքիւնէթ իտէրէք, թէպէսսիւմ իտուպ, էլինի՝ քէնտիյի պիրտէն պիրէ կէթիրէն տէլիգանլըյա ուզաթտը, վէ պիր ազ տա այագլարընը բարմագլարը իւզէրինտէ եիւքսէլէրէք անըն մէրգումա ուզաթտը, վէ չախսը մէրգում թախի՝ գըզա տօղրու էյիլէրէք մէրգումէյի ալնընտան էօբտիւ։

Բօլ՝ պու պուսէյի կէօրիւնճէ, գալպինտէ պիր գըսգանճլըգ հասըլ օլարագ, պիւթիւն վիւճուտըլյա թիթրէտի վէ պիր հիտտէթ ու ղազապլա քէնտի քէնտիյէ.—Պու ատամ՝ պապասը տըր տէսէմ, բէք կէնճ տիր. . . Աճապա գօճասը՞ մը տըր. . . աճապա աչըգը՞ մը տըր. . . —տէտի։

Բօլ՝ քէնտի քէնտինէ պու սիւվալլէրի իրատ իթտիկի սըրատա, կէնճ գըզ՝ էճնէպի կէլէն տէլիգանլընըն գօլունա կիրէրէք վէ պիր քէրրէ արգասընա տէօնիւպ Մարթ ըրմաղընա տօղրու պագարագ կէլէն չախսը իլէ պէրապէր աղաճլարըն ալթընտան ղայպ օլտու կիթտի, վէ Բօլ՝ գըզըն կէրի տէօնիւպ ըրմաղա տօղրու պագըշընտան պիր չէյ անլայամատը։

Վագըա Բօլ՝ էճնէպի կէլէն չախսը թանըմազ իտի ամմա, պու ռօմանը օգույանլար՝ մէրգումը բէք ալէա պիլիպ թանըրլար։

Շախսը մէրգում՝ Ժագ Լաքարտ նամը տիկէր Տօգթօր Թօմբսըն օլուպ, մէրգում՝ Բըթի Գասթէլէ կէլտիկինտէ Մարթը գօնագտա պուլամատըղընտան, տէրագապ պաղչէտէ մէրգումէյի արամագա չըգմըշ վէ բէք չաբուգ պուլմըշ իտի։

Ժագ՝ գըզա խիթապէն.—Պու նէ՛ էրքէն գալգմըշսընըզ, սէվկիլիւ էվլատըմ . . . պու գատար էրքէն գալգան օլտուղընըզը պիլմէյօր իտիմ. . . —տէտի։

Մարթ՝ թէլաշլըլըղը աչըգանէսինտէ պիրտէն պիրէյէ կէլմիչ օլտուղընտան, պիր ազ պօզուլտը իսէ տէ, պու պօզուլգըլըղը սըրֆ գատընլարա մախսուս օլան պիր մէհարէթլէ կիզլէյէրէք.

—Պէնիմ պու կէնճ ուչգունլըղըմ կէօթիւրմէտի, էրքէն գալգտըմ վէ սապահըն թէրավէթ ու հավասընտան միւսթէֆիտ օլմագա չըգտըմ.—տէտի։

Ժագ.—Էյ տիգգաթլա նէ՞ րէյէ պագըյօր իտինիզ։

Մարթ.—Պիր սանտալա պագըյօր իտիմ. . . պիր պալըգ ավճըսը՝ մէզքիւր սանտալտա աղըրըը եօգարը գալտըրըյօր իտի՛. . . Պալըգ Թութ Թութմատըղընը կէօրմէք իսթէյօր իտիմ։

Պու ճէվապ՝ ագլա եագըն օլտուղընտան, սախթէ Տօգթօր Թօմբսըն՝ հէր նէ գատար իչէրիլի պիր ատամ իտի իսէ տէ, ճէվապը մէզքիւրլա իգթիֆա իթտի։

Մարթ՝ քէնտի տախի.—Լաքին սիզ տէ, Տօգթօր էֆէնտի, սիզ տէ բէք զիյատէ էրքէն գալգմըշ օլմալըսընըզ քի, պու սաաթտա Բըթի Գասթէլէ կէլմիչսինիզ. . .

Ժագ.—Էվվէթ, տօղրու տըր, բէք էրքէն կէլտիմ, եարունըն իլէրի կիտիպ կիթմէտիկինի կէօզիւմէ կէօրմէք իսթէյօր իտիմ։

(Տէվ-մ)

ՍՐԲՈՒՀԻ ՄԱՅՐԱՊԵՏ
ԵՒ
ՄԷԶՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Եթէ ոչ առաջին անգամ, գոնէ յոյժ սակաւադէպ պարագայ մ'է որ գերեզման մը ցաւոց և սգոյ տպաւորութեան հետ խորհրդածութեան նիւթեր ալ մատակարարէ։

Արդարեւ մեռնիլ մը դիակն՝ ի մատուսիբելու ամենէն գլխաւոր աւելին է, բայց շատ քիչեր կան անոնց մէջ որք մարդուն միտքն զանազան անբուն գաղափարներով կը պաշարեն։ Այդ կարգին կը պատկանի և Սրբուհի Գալֆայեան. հազիւ 10 օրեր անցած են, յորմէ հետէ ի հասքէօյ ժամանակի ամենէն խորհրդաւոր հանդէսն կը կատարուէր։

Հանդիսին ամէն չքեղութեան արժանաւոր հանդիսացած էր Սրբուհի Մայրապետ, և հասքէօյի ժողովուրդն փչտացեալ սրտի մը հետ եկած էր ջերմ արտասուօք թրջելու այդ բարութեան և առաքինութեան հանգստարանն։

Բայց ի՞նչ կայ հոս խորհրդածութեան և մտածման. Խրիմեան Սրբազան ինք արթնցուց այդ գաղափարը երբ իմաստալից ներբող մը կարդացանէր Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մէջ, և այսպէս կը կնքէր իւր խօսքերն. «Սրբուհի Մայրապետ հանգիստ կը ննջէ այսօր, զի ունի իւր յաջորդն և իւր յիշատակն մշտնջենաւորելու կարող ձեռք մը, բայց կը հարցնեմ թէ ազգն 25—30 ո՞րբ միայն ունի, որու Որբանոց մը բաւական ըլլայ. ամեն տեղ կան որբեր հետեւաբար և ամեն տեղ հարկաւոր են Գալֆայեաններ»։ Ժողովրդական կնոջ մը դագաղին վրայ երբ այսպէս կը բարձրանայ եկեղեցական հայր մը և իւր հառաչանաց չէչտերուն տխուր ազդեցութեան ներքեւ կը թողու ժողովուրդն, ալ ինչ կայ աւելի խորհրդաւոր։ Սրբուհի մը թողուց իւր որբերը, որք Երանուհեայ մը խնամարկութեան յանձնուեցան, բայց թէ ի՞նչպէս պիտի պատրաստուին Երանուհւոյն յաջորդք և կամ դեռ շատեր որք ամենուրեք օգնութիւն, յոյս, և գորով սփռեն։ Այդ ամենն նոր աշխարհէ մը և կամ հրաշքէ չէ որ կ'սպասենք, այլ մեր քոյրերէն. Գթութեան քոյրեր ի Ֆրանսա մեծ ազդեցութիւն և բարձր դիրք մ'ունին, այնչափ փափկասուն Տիկնանց մէջ, և առաքինութեան նոր առաքեալներու դերն կը կատարեն. բայց թէ ինչպէս կը պատրաստուին նոքա այդ ասպարիզին և թէ ինչպէս հետեւեցաւ մայրն Գալֆայեան, շատ պարզ է, ամէն բանէ աւելի սիրտն կը կրթեն, այս համոզումն շատ աւելի հանդիսաւոր հաստատութիւն մը գտաւ այն յարգելի ատենաբաններէն, որք Գալֆայեանի դագաղին քով հռչակեցին թէ՝ միայն կըրթութեամբ աղքատ, այլ սրտի դաստիարակութեամբն հարուստ կեանք մը կը վերջանար։

Քրիստոնէութիւնն միշտ այսպիսի պարագայից և այսպէս անձերու մէջ ցոյց տուած է իւր վսեմ և փրկարար դերն, անշուշտ յամօթ և ի նախատինս անոնց, որք չեն կրցած հաւատալ թէ՝ մեր կրօնքն աղքատ և անուս առաքեալներով քարոզուի և տարածուի. ահա Քրիստոնէութեան փրկարար ազդեցութեան ժամանակակից ամենէն վսեմ ապացոյցն, Սրբուհի Մայրապետի անձին վրայ։

Բայց կրկին հարցն կը զարթնու մեր մտքին մէջ թէ՝ ինչ ուղղութեամբ դաստիարակուին մեր քոյրերն, այս հարցն եթէ ոմանց համար շատ ընդարձակ է, այլոց համար շատ պարզ է, կ'ըսուի թէ՝ սիրտն պէտք է հաւասար կրթել միտքին հետ, և դժուարին գործն ուղղութեան մէջն է, արդէն կանանց մտքի կրթութեան խնդիրն դեռ բոլորովին չ'պարզուած ուրիշ մ'ալ կը ծագի, սրտի կրթութիւն որ դժուարին չէ որչափ առաջինն, բայց եր կրօնք կախումն ունին դարձեալ միտքեանց. երբ միտքն աւելորդ գիտութեամբ կը ծանրաբեռնի սրտին զարգացումը կ'արգիլուի, և երբ սիրտն կը կլաւուի մոլութիւններէ միտքն անկարող կ'ըլլայ յառաջդիմութեան։

Այն համոզումը ունինք թէ՝ մեր քոյրերն կրթելու պաշտօնով հաստատուած վարժարաններու մի քանիներէն զատ մնացեալներուն գրեթէ անծանօթ է բուսաբանն, համոզուած են թէ՝ ամէն գիրք օգտակար է ուսանող Օրիորդին, կամ զանազան ուղղութիւններ նոյն նպատակին կրնան ծառայել. աւաղելի ճշմարտութիւն արդարեւ։

Շատեր անշուշտ ուրախ տպաւորութեամբ համակեալ մեկնած են այս տարւոյ Մէզպուրեան ամավերջի քննութիւններէն, այդ հաստատութեան մէջ մտքերու կրթութեան ճարտարապէս պատշաճեցուցած են սրտերու կրթութիւնն ալ, արդէն Մէզպուրեան էֆ. իւր Ալնուհի Տիկնոջ հետ գերազանց երաշխաւորութիւն մ'է առ այս և բարոյականի ու առաքինութեան բարձր ներշնչման աղբիւրն ու կենդանի օրինակն է։

Յիսունէ աւելի ընտիր մայրեր պատրաստուած են այդ յարկին մէջ 10 տարիներու միջոցին, որոց իւրաքանչիւրն հանապազ կենդանի ներբող և փառաւորութիւն մ'է Մէզպուրեան վարժարանի. անպատճառ չ'պահանջուիր թէ՝ բոլոր իգական սեռի վարժարաններէն Սրբուհի Մայրապետներ ծնին, բայց կ'սպասուի որ դուրս գան առաքինի կիներ և բարի մայրեր. Մէզպուրեան սանուհիք տարեկան հանդիսին կը տեսնեմք ամփոփ կերպով, և կը համոզուիմք թէ իրենց բարեկրթութիւնն ու ճառերուն մէջ յայտնուած զգացումներն, առերեւոյթ բաներ չեն, այլ իսկական և սեպհական յատկութիւնք. Առերեւոյթ ըսուեցաւ, զի ցաւօք կը դիտուի թէ՝ շատ երջ-մարտութիւն ընդունուած իրացներքեւ խաբէութիւնն ալ ունի իւր ներկայութիւն, և մեծ դերեր կը կատարէ։

Եթէ փորձուի մանրամասնութեանց մէջ մտնել նիւթն շատ կը հեռացնէ զմեզ մեր նպատակէն, և այն համոզումն ունիմք արդէն որ Մէզպուրեան հաստատութիւնն ամեն գովեստ կը գերազանցէ. կը փափաքիմք որ, հայ առաքինի կանանց պատրաստութեան խնդրոյն համար՝ ամէն գործօղ և գրող, ուշադրութիւն դարձնէ մեր պահանջմներուն վրայ. շատ ուրախ եմք որ Տիար Գ. Նիկողայոսեան Մէզպուրեան մրցանակաբաշխութեան առթիւ կրկնեց այն կարծիքը, զոր յայտնած եմք ամիսներ առաջ այս սիւնակներուն մէջ, այսինքն հայ օրիորդաց դաստիարակութեան պէտք է յաջորդէ իրենց ուսածին աւանդութիւնն, որ կանանց բերանն եղող թերթի մը պաշտօնն է. այս գաղափարն լուրջ անձերու համար է, և չեմք կարծեր որ ո և է անձ, հակառակախօսելէ զատ, այս մասին հակառակն պնդելու մասին ներքին համոզում մը ունենայ։

Ուշա՜փ փափաքիմք որբոց խնամարկու փրկարար հոգիներ պատրաստուել. կը խորհիմք թէ՝ կարելի չէ՞ արդեօք որբութեան պատճառ եղող թշուառութիւնն՝ իսպառ հեռացնել ընտանեկան յարկերէն. ընկերական և քաղաքական պայմանք կը հաստատեն թէ հիմնաւոր դաստիարակութեան կը պատկանի այդ. որ մասնաւորաբար կանանց միջոցաւ արմատ պիտի հաստատէ մեր մէջ. ուստի նորափակ գերեզմանի մը քով, զանազան խորհրդածութեամբ, մեր մտքերն նեղելէ շատ աւելի դիւրին չէ՞ առաքինի քոյրեր, կամ ինչպէս հանդիսաւորապէս հռչակուեցաւ ժողովրդային Սրբուհիներ ունենալ և սրբել ընտանեկան յարկն, այս հարցն կը յանձնեմք ընդհանրապէս այն կրթական մարմնոց ուշադրութեան, որք պաշտօն ստանձնած են ընկերականութիւնը սրբագործել կանանց կրթութեամբ։

Հ-կ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

Պու սէրլէվհա իլէ Սիվաստան յուլիս 1 թարիխլիլէ մաթպաամըզա եազըլմըշ տըր։

Նկատելով թէ տեղւոյս ազգային վարժարանաց բարեկարգութեան խնդիրն՝ Կեդր. Վարչութեան Ուսումն. խորհրդոյ քննութեանց առարկայն եղած է, խոստմանս համաձայն կը փութացնեմ համառօտակի տեղեկութիւններս։

Հայկական առածը կ'ըսէ. «Աղէկ տըղան տղակուց, աղէկ օրը առաւօտուց»

Զօրեղոց խնամակալութեան խելապատակ Կրթական մարմին մը ծնաւ. «Ազգեցիկ եւ ուսեալ» կարծուած անձնաւորութիւններէ բաղկացեալ սոյն միացեալ մարմին, որոյ օրինականութիւն խնդրոյ առարկայ է, յորէ անտի իւր կազմակերպութեան, ապօրէն գործունէութեամբ սխալէ ի սխալ կը գլորի։

Նախ՝ առանց պատրաստութեան ձեռնարկեց հրաժարեցնել Թարգ. վարժարանի Հայ. Գալ. լեզուաց եւ ուսմանց բարձրագոյն դասախօսն, եւ չորս ամիսէ ի վեր իբր թէ դասախօս գտնելու հետամուտ է։

Երկրորդ՝ աններելի թերութիւն, դիմելով տեղւոյս Ճիզուիթաց առաջին դասախօսին խնդրեց ի նմանէ այցելաբար դասախօսութիւն մը ազգային վարժարանի մէջ. սա պահանջեց իւր մեծաւորաց դիմել եւ հաճութիւն առնուլ. Կրթական մարմինը թէպէտ դիմեց, բայց պարզապէս մերժուեցաւ։

Քանի՛ նուաստութիւն ազգային արժանապատուութեան։

Օրերով աշակերտք պարապ երթալ գալէ վերջ, յանձնարարուեցաւ նոցա երիտասարդի մը «ազգասիրութենէն» օգտիլ. այլ ի՞նչ օգուտ. բազմակարօտ եւ բազմապահանջ աշակերտաց մտքերը գոհացնելու մեր «ազգասէրի» կարողութիւնք չէին բաւեր. որոյ վասն բարձրագոյն դասուց աշակերտք դժգոհելով մեկնեցան վարժարանէն։

Երրորդ՝ ի՞նչ կերպով ըմբռնեմք սոյն Կրթական մարմնոյ ընթացք՝ երբ աւագ կարեւորութեամբ անհրաժեշտ, եւ բարոյականութեան ոգին եղող Կրօնագիտութեան դասն իւր շնորհիւ վտարուած է վարժարանէն։

Քանի՛ բարոյական անկում։

Բնական է թէ Կրթական մարմնոյ ծաւալեալ անձեռնհասութեան հետ՝ սոյն փճառակար տնօրինութիւն յառաջ եկած գաղափար մը դժբաղդաբար մատակարարած չէ Սեբաստացւոց։

Չորրորդ՝ օգուտ քաղելով անիշխանական կացութենէ, անխղճօրէն դասատուաց ամսականներէն զեղչեր կ'ընեն ըստ քմաց, եւ կը համարձակին պարծիլ վայրագօրէն։

Հինգերորդ՝ Ազգ. վարժարանաց ուսանց մէջ մուտ գտնել սկսած են, հակառակ եկեղեցւոյ ոգւոյն անհամաձայն ներքին աղանդաւորներ՝ որք դասատուական պաշտօնով ամէն կերպ դիւրութիւն ունին՝ իրենց ծըռած գաղափարներն ներշնչել մատաղ մտաց։

Վեցերորդ՝ առանց նկատելու թէ մըտային եւ ուսումնական ի՞նչ կարողութիւններով օժտեալ են, Նարաֆիէճիլ, իրենց ազգականներ դասատուական եւ այլն պաշտօնի կը կոչեն եւ մանկանց ապագայն կ'սպաննեն դպրոցներն խամրցներու վերածելով. որով շատ հայեր, յուսահատութեամբ դիտելով վարժարանաց տխուր կացութիւն ի հրճուանս կրթական մարմնոյ եւ իւր խնամակալութեան, զրկեցին իրենց զաւակներ օտար վարժարաններ. այնպէս որ նոցա վարժարանաց ընդարձակագոյն սահմաններ անձուկ կուգայ Հայ աշակերտաց. իրաց յոռի կացութենէն կրնայ գուշակուիլ ամենայն հաւանականութեամբ՝ թէ վաքանցէ վերջ, վարժարանաց վերաբացման ժամանակ, Ազգ. վարժարանք պարպութեամբ պիտի փայլին։

Արժանագոյն հանդիսանալով յոգնաթիւ ազգայնոց փափաքանացն, լուծումն կը պահանջեմք սոյն գունակ վընասակար եւ կրթական լուսոյ գործէն իսպառ խորդացեալ մարմնոյն՝ որ ոչ յաջն գիտէ եւ ոչ յահեակ։

Մեր սոյն տխուր նկարագրին, իբր ապացոյց ի մէջ կը բերեմք, նոյն իսկ կրթական մարմնոյն այցելու դասախօս էֆ.ին բանախօսութեան վերջաւորը՝ զոր հրապարակաւ արտասանեց Սահակ-Մեսրոպեանց տօնից առթիւ, ամփոփելով իւր խօսք՝ թէ «Ազգային վարժարանք ամուլ եւ անպտուղ են»։

Եւ հանդիսականք, արդէն դժգոհ վարժարանի արդի ուղղութենէն՝ բուռն կերպիւ ծափահարեցին սոյն խօսքեր։

Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօրմէ եւ Կեդր. Ուսումն. բարեձան խորհուրդէն ակնդէտ կ'սպասուի կորուկ եւ ազդու տնօրինութիւն մը. զի այն որոշում որ վերջերս տուած է տեղւոյս վարժարանաց նկատմամբ, ապարդիւն է ըստ ինքեան, քանի որ սոյն ապօրինութիւններն գործօղ կրթական մարմինն ծնունդ է Սրբազան Առաջնորդի հակասահմանադրական Վարչութեան։

ՎԱՀԷ

ՄԻՒԹԷՖԵՐՐԻԳԱ

Սէլանիք վիլայէթինտէ Քէօէնտիրէ գազասընտա հայտուտլար պիր չիֆթլիք սահիպինի տաղա աչըրըբ 1500 լիրա թալիփ ագչէսի թալէպ իթմիշ օլտըգլարընտան, էշկիյայի մէրգումէնին թաագիպի իչին Սէլանիքտէն հ... վաբօրը իլէ Քէօէնտիրէ խուքէլէլէրինէ էքի պէօլիւք ասաքիրը Շահանէ իրսալ օլընմըշ տըր։

—Գօսօվա վիլայէթինտէ Եէնի Բազարտա ախիրէն 4-5 տէֆա զէլզէլէ վուգու պուլմուշ, դըշյարի հիւմայունը պիր գըսմը զէտէլէնմիշ տիր։

—Ախիրէն Բարիզտէն Տէրսաատէ թէ ավտէթլէ Պէօյիւք Ատաատքի խանէսինէ ագիմէթ իթմիշ օլան պանքէր Մ. Նիգօյաքի Զարիֆի քէնտիսինի իսթիգպալ իտէն ճէզիրէի մէրգումէ Բուշ էրքէք վէ գըզ մէքթէպլէրի չակիրտանընա պիրէր մէճիտիյէ վէ մուալլիմ վէ մուալլիմէլէրէ վէ մէքթէպլէրին խատէմլէրինէ մինասիպ հէտիյէլէր իթա իթտիքի կիպի, մէքթէպլէրին իտարէսինէ տախի 50 լիրա կէօնտէրմիշ տիր։

—Թարապլուսը-Շամտան համավէ հումսա գատար եաբըլան չօսէ թարիգի չիրքէթը Օսմանիյէսինին 1304 սէնէսի հիսապաթը հիսսէտարան մէճլիսը ումումիսինտէ թէտգիգ օլունարագ, վարիտաթըն սէնէյի սաալըգատան տէվր իտիլէն մըգտար իլէ պիրլիքտէ 2,523,099 ղըշ. վէ մէսարիֆաթըն իսէ 1,681,882 ղըշ. օլտըղը թէպէյյուն իթմէքլէ, զուհուր իտէն 874 պին քիւսուր ղուրուշ ֆազլա վարիտաթտան պէհէր հիսսէյէ փարիզ վէ թէմէթթու օլարագ 1էր լիրա վէրիլմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Մարմարա տարաֆընտա զուհուր իթտիքինի տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազտըղըմըզ հարիգ հագգընտա մահալլինտէն վէրիլէն թաֆսիլաթա կէօրէ, հարիգը մէգզիրիը՝ քիւչիւք պիր խանէտէն զուհուրա կէլիփ, էթրաֆա սիրայէթլէ 70ա՛ն միւթէճավիզ խանէ վէ 15 տիւքքեան միւհթէրէգ օլմուշ, վէ 3 չօճուգ տախի ամէչլէր իչինտէ գալըփ թէլէֆ օլմուշլար տըր։ Միւհթէրէգ օլան խանէլէրին հէման ճիւմլէսինտէ պարգէօլար իգամէթ իթմէքտէ իմիշ։ Մէրգումաւ պարգէօլար՝ էհալի հարիգտէ ատալի մէգզիրէըն գարշըսընտա տիկէր պիր աատասս պուլընտըգլարընտան, ֆամիլեալարընը եարտըմընա էթթիշմէմիշլէր տիր։

ՊԷՕՅԻՒՔ ՊԱԶԱՐ ՕԹՕՄԱՆ

ՊԷՕՅԻՒՔ ԷՇԵԱ ՎԷ ՄԷՖՐՈՒՇԱԹ ՄԱՂԱԶԱՍԸ.—Սթամպօլտա, Ֆինճանճըլար եօգուշընտա, Պալըգ Հաւուզըն գարշըսընտա Ն. 20.—Սըրֆ Ֆրանսըզ, Վիէննա վէ Ինկիլիզ մալը օլարագ հէր նէվի էվ էշեասը (մօպիլիա) տէքօզիթօըը օլուպ, պիւֆէ, գօլտօւ, այնալը վէ այնասըզ, տօլապ, սանտալեա, այնա, գարեօլա, գօնսօլ, մասա վէ թավլին վէ սաիրէ մէվճուտ տըր։ Սալօն, եէմէք օտասը վէ եաթագ օտասը իչիւն էնվաի միւքէմմէլ էշեա վէ մէֆրուշաթ վարտըր։ Բէգամլէք էն ալէա վէ միւզէյյէն ճինստէն էն սատէ ճինսէ գատար քիւլլիյէթլի վէ չէշիտլի տէօշէմէլիք գումաշլար վէ հալըլար վէ բէրտէլիքլէր տախի վարտըր։

Մէզգիւր մաղազա՝ կէրէք չէհիրտէ վէ կէրէք էթրաֆ քէօյլէրտէ քէմալը սիգգաթ վէ սիւրաթլէ վէ միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ խանէ տէօշէմէքլիկի տէրէօհտէ իտէր, վէ միւշթէրիլէրին պէյէնտիրիկի հէր նէվի էշեա վէ մէֆրուշաթը կէօզէլլիկ վէ տայանըգլըգը նիսպէթինտէ էհվէն ֆիաթլա ֆիւրուխթ էյլէր։

(55)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՈՆՃԵԱՆ

—Ուրեմն ի՞նչպէս համոզեցիք զինքը որ այդպիսի նամակ մը գրէ։

—Իրեն ձեռագիրը կեղծեցի, Մանուկ. և այնչափ վարպետութեամբ այս գործը գլուխ հանեցի որ՝ եթէ Մարտիրոս աղա ինքն ալ տեսնայ այդ նամակը, բուն իւր գիրը կարծելով պիտի շուարի միայ թէ ի՞նչպէս գրեր է զանի։

—Գէշ չէ, գէշ չէ. բայց Հայր Ռաֆիկ գիտէ՞ թէ հիմայ այդ սիրելի և խելացի Մարտիրոս աղան ուր կը բնակի։

—Միայն Հայր Ռաֆիկը չէ. ես ալ, և զինքը փնտռող շատերն ալ հիմայ անոր ուր գտնուիլը չեն գիտեր. մանաւանդ իմ առած տեղեկութեանցս նայելով, Հայր Ռաֆիկ՝ կամուրջին երկու կողմն ալ ծակ ծուկ, չփնտռուած տեղ չէ թողած իւր սիրելի Մարտիրոս աղան գտնելու, և կարծեմ թէ իւր հարստութեան կէսը վատնելու պատրաստ է՝ անոր երեսը անգամ մը տեսնելու համար. ուստի անոր կարծելը անտարակուսելի եղող նամակը ընդունած ատեն դժոխք ալ հրաւիրուած ըլլայ՝ առանց վարանելու ժամադրութեան տեղին պիտի խուժայ, և իւր տունը մինակ պիտի թողու։

—Սքանչելի՛ է այդ խորհուրդնիդ, Պետրոս աղա, շատ սքանչելի։

—Ժամադրութեանս տեղին նոյն իսկ այս սրճարանը որոշած եմ, Մանուկ. այս իրիկուն Հայր Ռաֆիկ գրած կեղծ նամակս կ'ընդունի, և անոր մէջ պարունակեալ հրահանգաց համեմատ՝ վաղն իրիկուն ժամը 12½ին անպատճառ հոս կը գտնուի, որմէ յետոյ նորէն Սամաթիա չի կրնար վերադառնալ. դուն հոս իրեն պիտի սպասես. ձեռքը կարմիր թաշկինակով մը սրճարան պիտի մտնէ, որպէս զի դիւրաւ ճանչես զինքը. և յետոյ, ազնիւ Մանուկս, յետոյ ի՞նչ ընելու է նայինք, դուն ըսէ։

—Յետոյ, զինքը առեւանգելով այն գետնափորը տանելու է, ուր ես ինքս երկու օր և գիշեր մը անցուցի Նեքտարինէի համար անձնասպան ըլլալու. բայց ինքը անվախ և քաջ մարդ մ'է կ'ըսէք. կ'երեւի թէ առեւանգութեան գործը այնչափ դիւրին կերպով գլուխ չպիտի ելնէ։

—Դուն Խրուաթ բարեկամներ ունիս, Մանուկ. կարծեմ թէ քանի մը հարիւր ղրուշով այն պատուաբեր պաշտօնը իրենց վրայ առնելու հաճութիւն կուտան։

—Շատ աղէկ ըսիք. երկու Խրուաթ, երկու ալ մենք՝ «Կիւլիւվէր» մը իսկ կաշկանդելու և գետնափորը բանտարկելու կարող կրնանք ըլլալ. այնուհետեւ Սամաթիա կ'երթանք, այսինքն՝ միայն մենք երկուքնիս, որովհետեւ երկու Խրուաթներուն մինչեւ առաւօտ մեր Հայր Ռաֆիկին քով պահապան կենալնին պէտք պիտի ըլլայ, այնպէս չէ՞ Պետրոս աղա։

—Այո՛, անգամ մը Հայր Ռաֆիկ առեւանգուելէն ետեւ, մենք կ'անցնինք Սամաթիա կ'երթանք, և Հայր Ռաֆիկի բոլորովին պարապ մնացած տունը մտնելով գործերնուս կը նայինք. մեծ յոյս ունիմ որ քեզի 10000 ղրուշ վաստկցնելիք թուղթերն ալ, ձեռքովս դրածի պէս, իրենց պահուած տեղը գտնելով՝ զանոնք փառաւորապէս գրպանս կը զետեղեմ։

—Եւ դուք հետեւեալ օրը նորէն Բարիզ կուղեւորիք, ինչպէս ես ալ դէպ ի Զմիւռնիա, այն տեղ որոշելու համար թէ իմ 10,000 ղրուշի նոր հարստութիւնս վայելելու համար վերջնական տեղս ո՞ւր պիտի ըլլայ։ Որովհետեւ Պետրոս աղա, ի՞նչ մեղքս պահեմ, այսչափ տաղնապալի արկածներէ ետեւ ալ զգալ կսկիմ որ գտնուած տեղս շատ տաքցած է։

—Լաւ, ուրեմն վերջնական կարգադրութիւննիս լմնցած է. հիմա դուն գնա Խրուաթ բարեկամներդ գտիր, քանի հարիւր ղրուշի որ սակարկութիւնը լմնցնես, վաղը առաւօտ Միխալի ճաշարանը եկուր ամբողջ դրամը առ ինձմէ, գիտեմ որ այդ կարգի պարկեշտ մարդիկ ապառիկ դրամով գործ չեն տեսներ, ես ալ երթամ յարմար մէկը գտնեմ այն ըսած նամակս Հայր Ռաֆիկի ձեռքը հասցնելու համար։

Ահա այսպէս եղեր էր այն չարաշուք խորհուրդը, որով Հայր Ռաֆիկ երօք Ղալաթիոյ Մօմխանէ Թաղը առեւանգուեր և գիշերը գետնափոր բանտին մէջ անցուցեր էր, և երկու վատ աւազակներ Սամաթիա երթալով ծերունի վիրաբոյժին տունը մտեր էին, ուր սատանայ Մանուկ նոյն իսկ տասն և հինգ տարի առաջ իւր ձեռօքը թունաւորած դժբախտ Նեկտարինէին աղջկան դանակով սպաննուեր էր։

Գիտենք արդէն որ այս դիւրական արշաւանքը, Պետրոս Դարբինեանի համար ի՞նչպէս կրկնակի կերպով շահաւոր եղած էր։

Նեկտարինէի և ստահակ Մանուկի նամակները և սափրիչ Եանքօի խոստովանագիրը, այսինքն Պետրոս Դարբինեանի կեանքը Հայր Ռաֆիկի քմահաճոյքը խաղալիք ընող այս երեք սարսափելի փնքերը իրենց ամբողջութեամբ ձեռքը անցեր էին, և Հայր Ռաֆիկէն այնուհետեւ վախնալու բան մը չէր մնացեր. ալ Պետրոս Դարբինեան բոլորովին ազատ էր և այս ազատութեան հաճոյքը լիովին վայելելու համար միմիայն մէկ քանի ամիսներ ալ օտար երկրի մէջ թափառելով ժամանակ անցնելը կը բաւէր։

Բայց նենգաւոր աւազակին երջանկութիւնը ատով չէր լրանար նոյնիսկ ստահակ Մանուկն ալ սպաննուած ըլլալով, իւր ոճրագործութեանց գործակիցը և վերջին կենդանի վկան ալ մէջ տեղէն վերցած էր։

Աւազակապետը արդէն Բարիզէ ճամբայ ելած ատեն իւր միտքը պաշարող խորհուրդները երկու տեսակ էին։

Գործադրութիւնքն իրարմէ դժուար երկու մեծ խորհուրդներ։

Առաջին խորհուրդն էր, Հայր Ռաֆիկի տունը մտնելով իւր ոճրագործութեանց գրաւոր վկայութիւնները ձեռք անցնել և ջնջել։

Երկրորդ խորհուրդն ալ դարձեալ իւր ոճրագործութեանց երկու կենդանի վկաները և գործակիցները աշխարհի երեսէն անհետ ընելն էր։

Մարտիրոս աղայի տանդողութիւնը, միջանկեալ դէպք մի էր, որ սակայն շատ լաւ կերպիւ ծառայած էր Պետրոս Դարբինեանի խորհրդոց մէկ կարեւոր մասին գործադրութիւնը գլուխ հանելու՝ այսինքն սափրիչ Եանքօի սպանութիւնը։

Խորամանկ և նենգաւոր աւազակը, իւր միւս ընկերը՝ այսինքն ստահակ Մանուկը ինչպէս մէջ տեղէն վերցնելու ճարը կը մտածէր։

Չարագործ Մանուկին բերած երկու բարեպաշտ Խրուաթները շատ լաւ կերպիւ աւազակին պատուական խորհրդոց գործադրութեան կրնային ծառայել։

Երբ Հայր Ռաֆիկ լաւ մը կապուած կաշկանդուած գետնափորը փոխադրուեցաւ, և երկու Խրուաթները հանդիսաւոր կերպիւ, անոր պահապան կարգուելով, Մանուկ և Պետրոս Սամաթիա երթալու համար անոնցմէ կը բաժնուէին, այս վերջինը Խրուաթներուն մէկուն ականջին ի վար.

«Մինչեւ վաղ առաւօտ այս չար ծերուկին քովէն չբաժնուիք ըսաւ. և յետոյ աւելի կամաց ձայնով սա խորհրդաւոր խօսքերը յաւելցուց.

«Առաւօտեան առաջին ժամերուն, ես ինքս այս ամայի փողոցէն պիտի անցնիմ, և ձեր պաշտօնին լրացած ըլլալուն նշանը պիտի տամ. յետոյ դուն քիչ մը հեռուէն ինձ հետեւէ ԳԱՂՑՆԻ ԸՍԵԼԻՔ ՄԸ ՈՒՆԻՄ ՔԵԶԻ»։

Պետրոս Դարբինեանի գաղտնի ըսելիքն ինչ ըլլալը, մենք հիմայ յայտնի կերպիւ ըսենք, ոչ թէ այն չարագործ Խրուաթին, զոր երբէք ճանչելու պատիւն ունեցած չենք, այլ մեր ազնիւ ընթերցողաց։

Վատ աւազակապետը, այն սոսկալի գրութիւնները ձեռք անցնելէն և իւր կեանքը ապահովելէն ետեւ, Մանուկ Յովհաննէսեանին 10000 ղրշ. տալ խոստացած էր, և խոստմանը վրայ կասկածելու ալ տեղի չկար։

(Շարունակելի)

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Պէյլէրպէյինտէ վագը խանէլէրին ճամլարը կէճէլէրի թաչլանմագտա օլտուղը հաւէպիլէ, գալըմ-ա մահալլիյէ թարաֆընտան իճրա օլընան թահգիգատ իւզէրինէ մէզքիւր ճամլարըն հալպուքի Հիւսէյին նամ չախս թարաֆընտան թաչլանտըղը անլաշըլարագ մէրգում թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր։

—Փօնեա վալիսի Սուրուրի բաշա հազրէթլէրի Փօնեատա փուգարա վէ զարիֆլէր իչին ճէսիմ պիր խաստախանէ ինշասընը գարարլաշտըրըպ, մէզքիւր խաստախանէնին վագըֆ էսաս րէսմի պու քէրրէ իճրա օլընմըշ տըր։

—Եվվէլքի կէճէ սաաթ 4 րատտէլէրինտէ Պէյօղլունտա Տօզլու Խօլտա Լինարդի սօգաղը քէօշէսինտէ քեաֆին բասմաճը տիւքքեանընըն էօնիւնտէ օթուրմագ օլան Իքի Մաճառը Եաղուտինին իւզէրինէ պիրի յարագլար վէ տիկէրի ֆէսլի իքի չախս հիւճում խտուպ, մէրգում Ավրամ Նամընտա օլան Եահուտինին պաշընա իքի պասթօն վուրուպ ֆիրար իթմիշլէր տիր։ Մէրգում Ավրամ տէրհալ ճիվար պիր խաստախանէյէ կէօթիւրիւլմիւշ իսէ տէ, պասթօնլարըն չիտտէթինտէն եէրէ տիւշիւպ պիր չէրէէգ գատար պայըլմըշ գալմըշ, վէ պու սըրատա բօլիսլէր եէթիշէրէգ մէրգումը պիր արապա իլէ Գալաթա սէրայընա կէօթիւրմիւշլէր տիր։ Մէրգում՝ օրատա իւզէրինէ հիւճում խտէնլէրի թանըտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։ Ավրամըն պաշընտան ալտըղը չըրգ յարա օլտըղընտան, ամրպպա պէյին իւֆինէթի հուսուլէ կէլէրէգ մէրգումըն վէֆաթ իթմէսի մուհթէմիլ օլտըղընը պէյան իթմիշլէր տիր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ պիր Իսլամ եէմիշճի չարշըսընտա պիր գունտուրաճը տիւքքեանընա կիտէրէգ, պիր կիւն ագտէմ սաթըն ալմըշ օլտուղու պիր չիֆթ գունտուրայը տէյիշթիրմէք իսթէմիշ իսէ տէ, գունտուրաճը բուն մուվաֆագաթ կէօսթէրմէմէզլիկինտէն, եէմիշճի մէրգումը համիլ օլտըղը պըչագ իլէ վուրուպ ֆիրարա պաշլամըշ տըր։

Օրալարտա պուլունան պիր եէրլինի մէրգումը թագիպ իլէ եագալամըշ իսէ տէ, եէմիշճի անը տախի 3 եէրինտէն եարալայարագ թէքրար ֆիրար իթմիշ, վէ պու սըրատա բօլիսլէր եէթիշէրէգ ճարիհը մէրգումը թութմուշ իթմիշլէր տիր։ Մէճրուհլէր կէօրէ, մէրգում Իսմէթին ալտըղը եարալարտան միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Գրէտի Լիոնէ պանգասը միւտիրի Մ. Լըմուան՝ պիր վագըթտան պէրու Բարիզտէ պուլունտուղը հալտէ տիւն Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Մաթպուաթ գալէմի մէմուրլարընտան Էօմէր Լութֆի պէյին 15 այտան պէրու խաստա պուլունան հարէմի հանըմ էֆէնտինին էվվէլքի կիւն վէֆաթ իթտիկի մաէթթէէսսիւֆ խապէր ալընմըշ տըր։

—Ակինատա նէշր օլընան Էֆէմէրիս կազէթասընըն մէմալիքը Օսմանիյէ տուխուլի թահթը մէմնուիյէթէ ալընմըշ տըր։

—Կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւ ուտում մէմուրին վէ քէթէպէյէ պիրէր մաաշ իթա օլընաճաղը խապէր ալընմըշ տըր։

—Աւսթրիա տէվլէթի թարաֆընտան Բրէվէզա գօնսօլօս վէքիլլիկինէ Մ. Սթանիլաս Տէնիսրի նամ զաթ թային օլընարագ, մէմուրիյէթի ճանիպը Պապը Ալիտէն թաստիգ պույուրուլմուշ տըր։

—Օրթագէօյտէ Անդրանիկ նամ չօճուղա ճէպրէն ֆիիլը շէնի իճրա խտուպ ֆիրար իթմիշ վէ ախիրէն տէրտէսթ օլընմըշ օլան Բավլի նամ չախս տիւն մահքէմէի ճինայէթտէ պիլմուհաքէմէ 3 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքում օլմուշ տըր։

—Գարթալ գազասընտա Չիֆթլիք գարիյէսինտէ Իսլամ վէ Երմէնի մահալլէլէրինտէ զուհուր իտէն արզըր խաստալըղը պու քէրրէ քեամիլէն միւնտէֆի օլմուշ վէ վագ օլընան գօրտօն գալտըրըլմըշ տըր։

—Տիւն Պէշիքթաշտա պիր թրամվայ արապասը ախըրա կիրմէք իւզրէ իքէն, օրալարտա տօլաշան 12 եաշընտա պիր Եահուտի զըղընըն այաղը թէքէրլէյին ալթընտա գալըպ քէսիլմիշ վէ մէզպուրէ թէհլիքէլի պիր հալտէ տիւշար օլմուշ տըր։ Արապաճը թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր։

ԱՊՕՆԷԼԼԻ ԹԷՏԷՐԻՍԻ

Մահիյէ 40 գրշ. թէէտիյաթըյլա Երմէնի, Թիւրք, Ֆրանսըզ վէ Ինկլիզ լիսանլարընը վէ իւմը հիսապ իլէ տէֆթէր քէօթմագ թահսիլի արզուսընտա պուլընան զէվաթ՝ օն քիշի օլտուգլարը հալտէ, իսթէտիքլէրի վագըթ ու սաաթտա տէրսէ պաշլայաճագլարը իլան օլընըր։

Ապօնէ իչին Եօլկէչէն խանընտա Թաշճիեան Մանուկ էֆէնտի միւրաճաաթ իթմէլի տիր։ 2—1

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՍՈՒ ՇԻՐՔԷԹԻ
ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Սայէի մուվաֆֆագըյէթվայի հազրէթը Բատիշահիտէ պու քէրրէ Սթամպօլ ճիհէթինտէ սու թէվզիինէ պաշլանտըղընտան, շիրքէթ տախիլի վէ խարիճի սու խօլու ապօնէլիթէնը մախսուս թարիֆասընը 100տէ 15 թէնզիլ իթտիկի միսիլլու, խօլլարըն սուրէթը միւպայաասընը տախի թէսհիլ իչին իլէրուտէ ապօնէլէրէ պաշգա թէնզիլաթ իճրա վէ թէսհիլաթ իրաէ իտէճէկինի պու քէրրէ շիրքէթը մէզքիւրէ իլան իտէր։ Շէօյլէ քի,

Եվվէլճէ հէր քիմ կիւնտէ 171 լիթրօ (11 գըրպա) սու ալմագ իւզրէ միւշթէրի օլուր վէ եապըլաճագ խօլուն մասրաֆը իչին բէշինէն 500 ղրշ. վէ խախտ ուֆագ ախլէչէրտէն 75 լիթրօ (5 գըրպա) սու ալմագ արզու իտէն օլուր վէ մէզքիւր խօլ մասրաֆը իչին բէշինէն 430 ղրշ. խաֆագ էյլէր իսէ, պիրինճի սէնէ զարֆընտա սու յը միճճանէն ալաճագ տըր։

Սանիէն, չայէտ մէզքիւր սու խօլու մասրաֆընը սէնէ պէ սէնէ պա թագսիթ թէէտիյէ իտէրէք իսթէրսա իթմէք իսթէյէն օլուր իսէ, 5 սէնէ նիհայէթինտէ մէզքիւր խօլ մալըք օլմագ իւզրէ 5 սէնէ զարֆընտա սէնէ պէ սէնէ 100 եա 105 ղրշ. սու իւճրէթինտէն ֆազլա օլարագ վէրմէսի լազըմ կէլիր։ Եանի մէզքիւր խօլուն իճարը իչին սէնէվի 75 ղրշ. վէրիլիր իքէն, խօլ սահիպ օլմագ իւզրէ 5 սէնէ զարֆընտա սէնէ պէ սէնէ 105 ղրշ. վէրիլիճէք տիր։

Սալիսէն, գուլլանմագ զօրայ 0,010 միլիմէթրօլըգ սու սաաթլարը 520 ղրշ.ա ֆիրուխթ օլունմագտա իքէն, շիմտի 400 ղրշ.ա սաթըլաճաղը կիպի, սէնէվի 100 ղրշ. պէտէլ իլէ իճարա վէրիլմէքտէ օլտուղը հալտէ, շիմտի 120 ղրշ.ա իճար խտիլէճէք տիր։

Րապիէն, պօրուլարըն սու սաաթընը իսթիրա իթմէյիպ, իճարը իթթիխալ իթմէք իսթէյէն օլուր իսէ, սաաթ վաստիթասըյլա եէվմի 171 լիթրօ եանի [11 գըրպա] սու ալան իչին 250 վէ պօրու իլէ սու սաաթը իչին 175 քի ճէման սէնէվի ալթուն ագչէ 425 ղրշ. եատա էյլէմէճէք տիր։

Քէզալիք ուֆագ ախլէչէրտէն 75 լիթրօ [եէվմի 5 գըրպա] սու ալան սու իչին 110 վէ պօրու իլէ սու սաաթը իչին 90 ղրշ. քի ճէման սէնէվի 200 ղրշ. վէրէճէք տիր։

Ֆազլա սարֆ օլունան սուլըն 1000 գըլէսի ճէտվէլի իչին ալթուն ագչէ 4 ղրշ. թէէտիյէ օլունաճագ տըր։

Խանէլէր տէրունինտէ եապըլաճագ սու պօրուլարը իլէ հէր նէվ լէվազըմը սաիրէյի բէգ միւթէտիլ ֆիյաթլա իթա իթմէյի Շիրքէթ թէահհիւտ իտէր։

Պու պապտէ մալումաթ վէ թաֆսիլաթը սաիրէ իսթիհսալ իթմէք իսթէյէնլէրին Գալաթատա Վօյվօտա սօգաղընտա 42 նումէրօլու մահալտէ Տէրսաատէթ Սու Շիրքէթինէ վէ եախօտ Սթամպօլտա Ալթըն Ալի Բաշա սօգաղընտա 30 նումէրօլը մահալը մախսուսա շիրքէթը մէզքիւրէնին շիւպէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլիր։

Իխթար մախսուս.—Խանէլէրէ սու վէրմէք իւզրէ եապըլան շիւպէ խօլլար սօգագտա անա սու խօլուն պէտ իլէ խանէ տուվարընըն պիր մէթրօ իչէրիսինտէ վագ օլունան մուսլուղա գատար գօնուլան պօրուլարտան իպարէթ տիր, վէ խանէ տախիլինտէ եապըլան թէէխիրաթա կէլինճէ, վագ օլունան պօրու վէ թէվզի մուսլուղլարը վէ լավազըմ վէ պու միսիլլու լէվազըմը սաիրէտէն իպարէթ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 31 յուլիս

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	098-7/16
Օսմ. էսհամը աչըլըը	16-1/16
» » գարանտը	16-1/16
» » Սէրի Ա	28-
» » » Պ	18-1/2
» » » Ս	15-7/8
Օթօման 1871	91-1/4
Օսմանլը Պանգասը	10-1/4
Րուսիա իսթիգրազը	100-
Մըսըր սուլ. մութթահըտէ	89-3/4
» իմթիյազը	101-1/8
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	83-1/4
Բօ: լօտ իսթիգրազը	102-1/4
Մաճառիսթ. էսհամը 1877	-
Գոնսօլիտ Բարիզ 3 այ վատէ	25 56-

Բարիզ 31 յուլիս

Ֆրանսա էսհ. 3 % փր.	84-50
» » 4 1/2 %	105-05
Սէնի Օսմ. էսհամը աչըլըը	16-10
» » գարանտը	16-12 1/2
Միւթէտտէլէ	
Սէրի Պ.	16-15
» Ս.	15-
Րումէլի շիմէնտէֆէրի	59-
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	507-50
Գրէտի Լիօնէ	673-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1260-
Գօնթուար տ'էսգօնթ	082 50
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2265-
Րուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էսհամը	93-10
Մըսըր ֆօնտ. մութթահըտէ	448-75
Եունան 5 % 1879	463 75
Գոնսօլիտ 3 այ վատէ	25-15

Վիէննա 31 յուլիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	120-50
Րումէլի շիմէնտէֆէրի	36-40

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	17-22
» » » էն եիւքսէք	17-22
» » » էն աշաղը	17-20
Պու սաապահ աչըլըշը	17-20
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	44-24
» » » էն եիւքսէք	44-28
» » » էն աշաղը	44-24
» » » աչըլըշը	44-25
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սաապահ աչըլըշը	-
Սէրի Ա.	28-
» Պ.	16-20
» Գ.	17-20
Րումէլի շիմէնտէֆէրի	59-
Ագչէ ֆարգը	7-
Րէժի Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	12-1/2

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-25
Սթամպօլ պանգասը	7-08
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-15
Թրամվայ	4-60

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան		Ղրշ. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		108-20
Մէթալիք	»	102-10
Պէշլիք	»	104-
Ալթըլըք	»	104-
Ինկլիզ լիրասը		110-08
Ֆրանսըզ ալթունը		87 23
Բօլ		80-10
Գրէմից ալթունը		51-10
Գարպօն գայմէսի		08-83

ԹԱՄՖԻՐԷԼ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ		-
50) »	»	08 30
100) »	»	-
500 »	»	-
1000 »	»	08 30
10000 »		-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 22)

Ասաքիրը Շահանէ մուայէնաթը իչին միւպայաա օլունաճագ էվվէլճէ իլան գըլընան մալիւմ էլ միգտար Սիպիլը Եաղընըն պէշէր գըյէսի ճէտվէլի սէքիզ ղուրուշ օթուզ տօգուզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ գալըշ օլուպ, իշպու թէմմուզըն օն տօգուզընճը չարշէնպէհ կիւնիւ պիլմիւնագասա գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ էրթէսի կիւնիւ սաաթ տօգուզա գատար խուզուտ պէյէ զիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իխթիյար էտէնլէրին թաղըլլուը օլանլարըն մաղամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

15 Թէմմուզ 1889 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 23)

Եսէրը ճէտիտ քեաղըտը	Թօբ	300
Սթամպօլ քեաղըտը	»	400
Բէրտահըր էլէք պաթթալ քեաղըտը	»	400
Բէրտահըր էլէք Սթամպօլ քեաղըտը	»	200
Վէնէտիկ պաթթալ քեաղըտ	»	100
Զիֆթէ բավխա քեաղըտ	»	100
		1500

Տաիրէի աքէրիյէ մաթպաասը իչին լիւզումի օլան պալէտա ճինս ու միգտարը մուրագգամ քեաղըտ միւնագասայա վազ օլունմըշ օլտուղընտան, իխտասըն թալիպ օլանլարըն իշպու թէմմուզըն նիհայէթինէ գատար հաֆթայա իւչ տէֆա կիւնի ճումաա էրթէսի վէ բազար էրթէսի կիւնլէրի Մուհասէպէի Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

17 Թէմմուզ 1889 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 24)

Տէօրտիւնճի օրտուի հիւմայուն իչին մէվգէի միւնագասայա օլան երիմի պէշ պին մէթրօ չայաղըն պէհէր մէթրօսու օն պէշ ղուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ գալըպ, թէմմուզըն իքի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն իշպու կիւնտէն իտիպարէն Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

17 Թէմմուզ 1889 3—3

Իսթավրէնտիկէար վիլայէթի տախիլինտէ վագը օլուպ, մուգատտէմա միւտտէթը միւզայէտէլէրի իլան օլունան գազալար աշարընտան Քէօթահեա վէ Սէմավ գազալարը աշարընըն միւտտէթը միւզայէտէ մուգըրըն 25ինճի կիւնիւնէ գատար թէմտիտ խտիլմիշ վէ Էնգարէ վիլայէթի տախիլինտէ վագը Նէֆս Եօզկատ գազասը քիթրէ էօշրիւնին 18600 վէ ճէհրի էօշրիւնին 14000 ղրշ.տա մահալլինճէ գարարտատէսի քէշիտէ օլունարագ, մահր մէզքիւրըն 24ինճի կիւնիւ իհալէի գաթիյէսինին իճրասը մուգարրէր պուլունմըշ օլմասըյլա, մէզքիւր քիթրէ վէ ճէհրի էօշրինէ 100տէ պէշ նօգսան օլմագ իւզրէ զամ իլէ թալիպ օլանլարըն գիրը օլունան միւտտէթլէրին խիթամընտան էվվէլ խախտ մէճլիսը Մալիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

19 Թէմմուզ 305

Էնգարէ վիլայէթի միւլհագաթընտան Նալլըխան գազասընըն տէրտս թը միւզայէտէ պուլունան աֆիոն էօշրինին 20ինճի կիւնիւ գարարտատէսի քէշիտէ օլունարագ, մէզքիւր աֆիոն էօշրինին մահալլինճէ 13600 ղրշ.տա մահալլինճէ իհալէ օլունմագ իւզրէ էօշրիւնին իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, պունա զամ իլէ թալիպ օլանլարըն մահալլինէ վէ եախօտ մէճլիսը Մալիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

19 Թէմմուզ 305

Ֆօսօվա վիլայէթի տախիլինտէ Իսկիւպ գազասընըն մա խաչխաշ աֆիոն էօշրիւ իշպու 305 սէնէսինէ մահսուս օլարագ պիլմիւզայէտէ 5000 ղրշ.տա մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ գարրուր իտէրէք, թէմմուզըն 13ինճի կիւնիւ գարարտատէսի քէշիտէ օլունմըշ օլտուղընտան, պունա թալիպ մէզքիւրատէն զիյատէ միւտտէթը նիզամիյէսի օլան պիր հաֆթա զարֆընտա 100տէ 1տէն նօգսան օլմամագ իւզրէ զամմա թալիպ օլանլարըն մահալլինէ վէ եախօտ մէճլիսը Մալիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

16 Թէմմուզ 305 3—3

Թագսիմտէ վագը Տաիրէ պաղչէսինին միւտտէթի գօնթրաթօսը իշպու աղօսթօս իպթիտասընտա միւնգազի օլաճաղընտան, պիտայէթէն չէրաիթը մուայէնէսի վէճհիլէ միւզայէտէ իճրա գըլընաճաղը ճիհէթլէ, թալիպլէրինին Ալթըմէրմէր Տաիրէ մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

19 Թէմմուզ 305 3—1

Ճէննէթմէքեան էսսէյիտ Սուլթան Մէճիտ Խան Ղազի վէ ճէննէթմէքեան Սուլթան Ազիզ Խան հազրէթլէրինին ճէվամիի շէրիֆէլէրի ... իչին լիւզումի օլան մում միւնագասայա վազ օլունարագ, 1306 սէնէսի իչին լիւզումի օլան 4 կիւնտէ նիզամէն գիւչաթը մէճլիսը Մալիյէյէ վէ սաիրէյէ ... վէ թալիպլէրին գուսուրլարը ... գրլընաճաղընտան, մէզքիւր ... պուլունանլարըն իշպու թէմմուզըն 28ինճի կիւնիւնէ գատար ... կիւնիւնտէն իթիպարէն Եվգաֆը Հիւմայուն խազինէսինտէ միւզայէտէ պուլունան ... միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

13 Թէմմուզ 305 5—5

ՄԻՒՀԻՄՄ ՆՕԹԱ

Եօմիէր սիկուրթասընըն գավափտան էլէքվ ագբալէթէնտիշ քէսանըն էքսէրիսի թարաֆընտան անլաշըլմըշ պիր քէյֆիյէթ օլուպ, շիմտի մէյտանտա սիկուրթա գումբանեասընը իսթիխսալ իթմէք մէսէլէսի գալմըշ տըր։ Պու պապտէ օգուլանլարըմըզա պիր էյի նասիհաթ վէրմիշ օլմագ իչին, տախա էն մուհթաճ եանի էն զիյատէ թէէմինաթ վէրէն գումբանեանըն թէրճիհ օլունմասընը թավսիյէ իտէրիզ։ Թէէմինաթը մէզքիւրէ գումբանեանըն սէրմայէսի, իհթիյաթ ագչէսի, հիսսէ սէնէտլէրինին գըյմէթի, սէնէվի թէմէթթիւսի, եաղընլարըն իչէրի էլէրտէն սաիլօլան տախի պիր գումբանեանըն էյի հալտէ պուլունտըղընը թէսպիթ իտէր։ Իմտի ԱՆԿԸՐԸ նամ սիկուրթա գումբանեասը պալէտա թէէմինաթ օլունան մէզքիւրթը քեամիլէն հաիզ օլտուղընտան, սիւթթաալ սահիլլէրինէ րիւճհանը վար տըր։

Պունտան մաատա ԱՆԿԸՐԸ գումբանեասը պէյօղլունտէ պիր թէմէթթիւ հասըլ իթմէքտէ օլտուղընտան, մէզքիւր թէմէթթիւյէ եա հիսսէտար վէ եախօտ սիկուրթալը օլմագ ..... ճէրէք օլարագ մէզքիւր մէզքիւր պէյօլէ պիր իգպալ ..... ։

Եօմիէր սիկուրթասընա եաղըլմագ պիր ագպալէթէնտիշէք օլտուղընտան, իչէ պիր էյիճէ ախէատ օլտուղան սօնրա եաղըլմալը, վէ պէքլէնիլէն իսթիֆատէյի էլտէ իթմէք իչին գումբանեայի էյիճէ իսթիխսալ էյլէմէլի տիր։

ՃԼԱՑԻՆ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ
[illegible]
[illegible]
Բոլորովին կր բուժին
ՊՈՒՍ ԻՒՈ ՏԸ ԲՈԴԱՍԻՈՒՄՈՎ
Թուրունջի կեղեւով խառն
ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ժ. Բ. ԼԱՌՈԶԷ
(դեղագործ)
J. P. Laroze
2, փողոց Լիօն-Սէն-Բօլ, 2
ՓԱՐԻԶ
Այս օշարակն, զոր կր յանձնաւարեն աշխարհիս ամենէն նշանաւոր բժիշկք ամեն տեսակ ջղային հիւանդութեանց համար, կը գտնուի ամեն լաւ դեղատանց մէջ։

ՄՕՊԻԼԵԱՃԸ
ՊՕՂՈՍ ՋԻՎԻՃԵԱՆ

Մօպիլեաճը Պօղոս Ջիվիճեան՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ 48 նումէրօլը տիւքքեանտա հէր ճինս էնվայի չէշիտ թագըմլար, գոլթուգ, գանափէ, սանտալյէ, թավլին, գօնսօլ, պիւրօ վէ սաիրէյի քէնտի խտարէսինտէ օլան ֆապրիգասընտան թէմիզ, գուրու վէ սաղլամ աղաճլարտան իմալ իթտիրիր, վէ ղայէթ էհվէն ֆիյաթ իլէ ֆիւրուխթ իտէրէք, թէճրիպէ բաղլըթ իտէն միւշթէրիլէրինի խօշնուտ իթմէքտէ օլտըղը իլան օլունուր։ 10—6

AU BON MARCHÉ

ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ

ԱՐԻՍԹԻՏԻ ՊՈՒՍԻԳՕՆԸՆ
ՓԱՐԻԶՏԷ
ԷՄԹԱԱԻ ՃԷՏԻՏԷ ՎԷ ՆԷՖԻՍԷ ՎԷ ՄՈՒՋԷՅՅԷՆԷ
ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Պիլճիւմլէ էմթաասընըն ճինսը էյի վէ ֆիյաթը սահիհճէն էհվէն օլտուղը իչին Պօն Մարշէ եանի ուճուզ տիւքքեան էն լայըգ մաղազա տըր։

Ալընան մալ էյի չըգմազըսա եախօտ ույմազըսա տա կէրի վէրմէք իսթէնիլիր իսէ պիլա միւշքիլաթ եա տէյիշթիրիլիր վէ եախօտ բարասը կէրի վէրիլիր։

Իփէքլիլէր, եունլըլար, ֆանթազիյէ, պասմա, պէզ գալիգօթ, բէրտէլէր, սուֆրայա միւթէալլիգ պէյազլար, գատըն վէ չօճուգ իչին գօսթիւմլէր, հազըր էլպիսէ, բէնեօար, ֆիսթանլար, ճէրսէյլէր, քիւրքլէր, էրքէքլէր իլէ էրքէք չօճուգլար իչին էլպիսէ, չարգալար, սօտա սիւսլէր, այագ գապլարը, հազըր չամաշըր, ճէհէզ թագըմլարը, եէնի տօղան չօճուգլար իչին չամաշըր էվ սաիրէ, էրքէքլէր իլէ էրքէք չօճուգլար իչին կէօմլէքլէր, վէ էլտիսէ, հալը, գարեօլա վէ եաթագ թագըմը, եօրղանլար, եօրղանըլըգ մախսուս էշեա, Բարիզ էմթաասը, շէրիտ, գօրտէլա, խարճ, տանթէլա, մէնտիլ, էլտիվէն, գատըն չարգալարը, փըրավաթ, չէմսիյէ, եէլփազէ, էյի գօգուլար վէ ղայրիհիմ։

Պօն Մարշէ մաղազասընտա հէր չէյ ազ քեար իլէ վէ թէմամըյլա էմնիյէթ օլունաճագ պիր սուրէթտէ ֆիւրուխթ օլունըր։ Պու ուսուլ՝ քեամիլը խալիսէթլէ իճրա օլունտըղընտան, մէզքիւր մաղազա տայմա մուվաֆֆագըյէթէ նաիլ օլմուշ տըր։ Տիւնեանըն հէր հանկը թարաֆընտան նիւմունէ, ֆիհրիսթ, ալըմ վէ պուլունա միւսաաիլ հէր նէ չէյ թալէպ օլունըր իսէ, նագլիյէ իւճրէթի ալընմագըզըն իրսալ օլունըր։

Թիւրքիյայա բօլիչա վէ պու կիպի վասըթա իլէ էմթաա իրսալի ուսմամատըղընտան, միւշթէրիլէրիմիզին թալէպ իթտիքլէրի էշեա վէ էմթաանըն պէտէլ ագչէսի իլէ սանտըգլամա վէ նագլիյէ իւճրէթլէրինի սիրքէտ կէօնտէրմէլէրի րիճա օլունըր։

Եալըրըզ պիր սանտըգ տէրունինտէ օլտուղը հալտէ բօսթա իլէ կէօնտէրիլմէսի միւմքին օլան 50 ֆրանգըլըգ պիր էշեա իչին հիչ պիր նագլիյէ թալէպ օլունմայաճագ տըր։ Հալ պու քի էշեանըն իրսալի՝ պիրտէն զիյատէ բօսթա բաքէթինէ լիւզում կէօսթէրիր իսէ, պէհէր բօսթա բաքէթինտէ 50շէր ֆրանգըլըգ էշեա վար տըր հիսապըյլա նագլիյէ իւճրէթի թալէպ օլունաճագ տըր։ (Բօսթա բաքէթլէրինին աղըրլըղը 3 քիլօկրամը թէճավիւզ իթմէյիպ, էնլէրի իլէ եիւքսէքլիքլէրի 20 վէ պօյլարը 60 սանթիմէթրօտան զիյատէ օլմամալը տըր։)

Բօսթա բաքէթի իլէ իրսալի միւմքին օլամայան էմթաա՝ 25 ֆրանգըլըգտան զիյատէ օլուրսա, իսքէլէյէ էնթիրիլինճէյէ գատար հիչ պիր իւճրէթը նագլիյէ թալէպ օլունմայըպ, ֆագատ մօպիլեատան, եաթագ վէ գարեօլա թագըմընտան վէ աղըր ու հէճիմլի էշեատան իպարէթ պուլունըրսա, նագլիյէ մէսարիֆի թալէպ օլունաճագ տըր։

Պէտէլ ագչէսի կէօնտէրիլմէքի թագտիրտէ բօսթա բաքէթի իլէ կէօնտէրիլմէսի լազըմ կէլմէյէն էշեալար՝ Մարսիլեա վաբօրը իչինտէն իսքէլէլէրէ տօղրուտան տօղրույա սէվգ ու իրսալ օլունաճագ տըր։

Պօն Մարշէ մաղազալարը՝ սօտա էմթաա թիճարէթինէ մախսուս օլարագ ինշա իտիլմիշ օլմագլա, էն ճէսիմ, էն տիւզկիւն վէ էն մունթազամ մաղազալար տըր։ Մէզքիւր մաղազալարտա հէր նէվի ֆահրէլի, տիւզկիւն վէ միւնասիպ էշեա ու էմթաա մէվճուտ օլուպ, պու սայէտէ Բարիզին չայանը թէմաշա մահալլէրինտէն պիրի տիր։ Իշպու մաղազալարը վէ թէճէսսիւմիւլաթընը սէյր ու զիյարէթ իթմէք իթմէք իչին հէր կիւն էնճնապիլէր իչին հէր լիսանտա թէրճիւմանլար վար տըր։ Բարիզտէ իգամէթ, վէ եախօտ էվրօպատա սէյահաթ իտէն էճնէպի միւշթէրիլէր էն չօգու Պօն Մարշէ մաղազասընա կիտէրլէր։ Մէզքիւր մաղազա պու բաղլըթէ նաիլ օլմագ իչին թէմամէն միւթէէյյիպ սարֆ իթմէքտէ օլտուղը կիպի, պինալարը տախի րէյ ու րէյ պէյօլիւտիւմէքտէ վէ կիւնտէն կիւնէ թէրագգիյաթը ճէտիտէ իթմէքտէ օլտուղընտան, Սէրկիի Ումումի սէնէսինտէ Բարիզ Պօն Մարշէսինին պիր պիր տահա օլաճաղը՝ մէզքիւր մաղազայը տիւնեատա պիր թանէճիք ասար իտէն միւթէրիլէր թարաֆընտան չիւպհէ օլունամազ։ Պօն Մարշէ մաղազասընըն նէ Ֆրանսատա վէ նէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ հիչ պիր չիւպէ վէ եա վէքիլի պուլունմատըղընտան, էհալիյի ալտաթմագ իչին պու նամը իհրազ ու իսթիմալ իտէն թիւճճարլարտան սագընմալարընը Բարիզ Պօն Մարշէսի քէնտի միւշթէրիլէրինէ րիճա իտէր։

Բարիզին 1889 Սէրկիի Ումումիսինտէ Պօն Մարշէ՝ շու աթիտէքի սընըֆ վէ նումէրօլարտա թէշհիր էյլէա խտէճէք տիր.— 1ինճի սընըֆ 18. մօպիլեա, հալը վէ սաիրէ.— 2ինճի սընըֆ 35. գաբը, էրքէք վէ չօճուգ իչին հազըր չամաշըր.— 3ինճի սընըֆ 36. գատըն վէ չօճուգլար իչին սիւսլէր, էրքէք վէ չօճուգլար իչին էլպիսէլէր.— 4ինճի սընըֆ՝ իւմը սէրվէթը պէշէրիյէ սէրկիի ումումիսինտէ։

ՊԼՕՑԻՒՔ ԷՇԵԱ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ
ՊԷՑՕՂԼՈՒՆՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱՊՈՒՍԸՆՏԱ Ն. 657
JEAN PSALTY ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ
1867 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ԹԻՃԱՐԷԹ ԷՎԻ.
Պէյօղլունտա Գալաթա սօգաղընտա ճէնճ տաիրէի պէլէտիյէ գարշըսընտա
ՊԷՕՑԻՒՔ ՄԷՐՔԷԶ ՏԷՊՕՋԻԹՕՍԸ ՄԷՎՃՈՒՏ ՏԸՐ.
ՇԻՒՊԷԼԷՐ.
Պէյօղլունտա Տօզլու Եօլտա Աղա ճամիի գարշըսընտա 127 նումէրօտա վէ Գուլէ Գաբուսընտա 659 նումէրօտա

Հէր նէվ վէ ճինս էվրօպա վէ եէրլի մամուլաթը օլարագ չէշիտ չէշիտ էշեա վէ մօպիլեա, մէֆրուշաթ իչին էնվայի ճինս ու չէշիտ գումաշլար վէ ղայրիհիմ, էվրօպանըն էն ալէա ֆապրիգալարընտան սանտալիալար, պէնալար, [եաթըրմ լիրատան 30 լիրայա գատար] գարեօլալար պուլընըր վէ էն էհվէն ֆիյաթլա սաթըլըր։

Մէզքիւր ֆապրիգատա իմալաթ իչին հէր նէվ մաքինա, ալէթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուպ, հէր ճինս գուրու քէրէսթէ տախի պուլունտուղընտան, ՏԱՑԱՆԸԳԼԸ, ՍԻՒԱԼԻՒ վէ ԷՀՎԷՆ ՖԻՑԱԹԼԱ Թըլըգը էվրօպա մամուլաթը կիպի մօպիլեա իմալ օլունըր։

Քէզալիք մէզքիւր ֆապրիգա՝ թէգմիլ պիր խանէնին մէֆրուշաթ վէ մօպիլեասընը սիփարիշ վէ պիր սուրէթը մախսուսատա իմալ, վէ կէրէք պուրայա վէ կէրէք մէմալիքը էճնէպիյէ իչին հէր սիփարիշը իճրա իթմէյի թէահհիւտ իտէր։ Մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլունանլար՝ Պէյօղլու Մէրքէզ Տէբօսընտաքի մաղազայա միւրաճաաթ իթմէլէրի րիճա օլունըր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ 200.000.000 Ֆրանգ

Տէրսաատէթ աճէնցիասը
Գալաթատա Գարագէօյտէ քէօբրիւ պաշընտա Հալաճեան խան

Աճէնցիա շիւպէսի
Սթամպօլտա Սուլթան Համամը սօգաղընտա Համօբուլօ խան

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիւմլէ պանգա մուամէլէլէրինի տէրէօհտէ իտէր։
Էսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր։
Էսհամ բէհին ալըրըգ հիսապը ճարի աչար։
Ֆրանսայա վէ սաիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիչա քէշիտէ իտէր։
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիմօ քեաղըտլարը վէրիր։
Պորսա իշլէրի իչին վէրիլէն էմիրլէրի իճրա իտէր։
Էսհամ հըֆզ իտէր։
Թէսլիմ օլունան նագտը գաբուլ իտէր, վէ մուգաբիլինտէ չէրայիթը մաալիւմէ իլէ պօնօլար վէրիր։
ՍԹԱՄՊՕԼ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգախանէլէրինտէն մաատա, էմթաա իւզէրինէ տէ ագչէ էօտիւնճ վէրիր։ Քէզալիք մէզքիւր շիւպէ՝ արթըլէթ գալաճագ օլան էմթաայը կէօմրիւքտէն ալըր սագլար, վէ Սթամպօլտա վէ խախտ մէմալիքտէ էճնէպիյէտէ սաթըլաճագ էմթաայա տա գօմիսիօնճըլըգ իտէր։
Մահալը տէրսուը Սթամպօլտա Զինճէ քաղարընտա 51 Նումէրօլու մահալտէ տիր։